

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő:
DR. PAÁL ÁRPÁD

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Oradea - Nagyvárad, Str. Reg. Carol 5.**
(volt Szilágyi Dezső-ucca) — **Telefon 27 és 93.**
Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 1000, félévre 500, negyedévre 260, egy óra 90 lei.
Magyarországon: Egész évre 60 P, félévre 30 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs:
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

A világháború legújabb áldozata

Doumer francia köztársasági elnök belehalt sérüléseibe A merénylő kalandos pályafutása az orosz emigrációban

Az egész világ annak a komor eseménynek a hatása alatt áll, ami Franciaországban a köztársasági elnök erőszakos halálával bekövetkezett. A merénylet mögött álló erőket még nem lehet tisztán látni. A merénylő egyénisége rejtélyes. Őrülnek is gondolják, nyomorgó fehér orosz gardistának is, kommunista zavar-keltő alakoskodónak is. A francia választások kimenetelére is zavarólag hat a merénylő miatti gyanakvás.

Az egész megrendítő eset nagyon emlékeztet a tizenhét év előtti szerajevói merényletre, mely Ferenc Ferdinánd osztrák-magyar trónörökös életébe került, a melyből a világháború kirobbant. Mindenesetre még ennek a világháborúnak az utóhatása az a világháború, mely most is ilyen nagy áldozatot követelt.

Távíratunk a következők:

Hosszu haláltusával elkövetkezett a kiszervenedés.

Párisból jelentik: Az orvosok minden kísérlete és óriási erőfeszítése, hogy a francia köztársasági elnököt megmentse az életnek — meddőnek bizonyult. Súlyos szenvedés után Paul Doumer szombat hajnali 4.37-kor meghalt.

Az elnök állapota éjfél tájban fordult válságosra. A merénylet következtében beállott koponyaalapú sérülés tünetei egyre élesebben kezdtek mutatkozni az agyban. Három óra kor kezdetét vette a haláltusa, mely másfél-

óraig tartott, míg a görcsösen vergődő életet megváltotta a halál.

A köztársasági elnök holttestét átszállították az elnöki palotába, ahol az első emeleten levő diszteremben ravatalozták fel. A palota lobbóját gyászfátyollal vonták be.

Szombaton reggel a holttestet bebalzsamozták. Ezután megnyitották a palota disztermet és beengedték a közönséget, hogy le-
rójja tiszteletének adóját az elnöknek iránt.

Szombaton délután fél 12 órakor minisztertanácsot tartottak, hogy a temetésre vonatkozó intézkedéseket megbeszéljék.

Tizenkettedikén lesz a temetés.

Párisból jelentik: Szombaton délután megtartott miniszteri tanácsot, hogy Doumert a nemzet halottjának tekintik és az államköltségen fogják eltemetni. A temetés csütörtökön lesz az Elysées palotából, ahonnan a gyászmenet a Notre Dame székesegyházba vonul, onnan a gyászszerteret után a holttestet a Pantheonba szállítják és ott helyezik örök nyugalomra.

A polgári hatóságok egy hónapi gyászt tartanak, szórakozóhelyek a temetésig zárva lesznek.

Lebrun szenátusi elnök veszi át ideiglenesen az államfői jogkört.

Párisból jelentik: Doumer, köztársasági elnök halála következtében a francia alkotmány rendelkezése alapján a végrehajtó hatalom gy-

korlása ideiglenesen a szenátus elnökére száll át, akinek tevékenysége csupán arra szorítkozik, hogy minél sürgősebben összehívja az elnökválasztó kongresszust.

A szenátus jelenlegi elnöke Lebrun. Időközben hatalma a jövő hét szerdájáig fog csupán tartani, amikor is az ujonnan megválasztott kamara és szenátus összeül, hogy megválassza az új elnököt.

Valószínűnek tartják, hogy Lebrunt fogják megválasztani. Van olyan nézet is, hogy a jelenlegi szenátusnak és parlamentnek csak június 1-én jár le a megbízatása, s így ennek is meg van az elnökválasztó joga.

Részletek a merénylőről.

Párisból jelentik: Valószínűleg tegnap reggeli számban a világháborús hangján foglalkoztunk a merénylettel.

Gorgulovról, a merénylőről a következő megállapításokat közlik:

Paul Gorgulov 37 éves kubáni kozák származású egyén, aki végigküzdötte a világháborút, majd a Wrangel tábornok fehér hadseregében harcolt a vörösek ellen. Oroszországból menekült; előbb Konstantinápolyba, onnan a többi vergődő orosz emigránsal együtt Varsóba, aztán 1921-ben Prágába érkezett, hol állandóbb jelleggel meg is települt. Prágában a tudományegyetem orvosi fakultásának hallgatója volt és több ízben lakást változtatott. 1927-ben elhagyta Prágát, de az 1928-ik év folyamán több ízben visszatért rövidebb tartózkodásra. Ezután állandóan Prerauban lakott, ahol orvosi

Muki és Wanda

Írta: Bethlen Margit.

Muki törpe volt Böczögő János uram cirkuszában és mint ilyen, felváltva ütötte a nagydobot, lovagolt egyik oldalt sárga, másik oldalt zöld paprikajancsi-ruhában és csörgősapkában Donnán, a hatalmas dán doggon vetett cigánykereket, miközben a betanított ló bricsesze alján megragadva, kitrappolt vele és állot me-reven széjjelvetett lábball a Wanda jobb-vagy balkarján, ki az óriásnői szerepkört töltötte be Böczögő uramnál, úgy a direktor, mint a nézőközönség legteljesebb megelégedésére. Hatalmas termete, acél izomzata semmiképpen sem állott arányban lelki tulajdonságaival, melyek mind a szelid és nőies, mondhatnám a finomság jellegével bírtak. Erre vallott a hangja is, mely meglepően halk és dallamos volt és úgy hatott a meglepett szemlélőre, mintha az elefánt torkából fülemüleének szakadna ki.

Wandát haragra, vagy méregre ingerelni szinte lehetetlenség számba ment, ő minden sértést, gorombaságot jóindulatú csodálkozással fogadott, mint különös, bár néha kényelmetlen, avagy kellemet-

len természeti tüneményt, melynek útjából legokosabb kitérni. Ha ez pedig valami okból lehetetlenné vált, akkor egyszerűen megfogta az okvetlenkedő illetőt és per sundám-bundám, kitétte az ajtó elé, azután súlyos, rengő léptekkel jött vissza a szobába, fejét rázva és nagy, szelid, világoskék szemét a szokottnál is ke-rekebbre nyitva bámulatában emez érhetetlen viselkedés felett.

Muki három lányi hüvelykmatyisága fölött anyai szeretettel őrködött. Nemcsak amikor előadás alatt karján sétált, vagy fejről vállára és onnan előre-nyújtott kezébe bukfencezett, hanem a napnak minden órájában, munka, evés, pihenés, úgyszintén szórakozás közben is. Amire a törpének különben mindenképpen szüksége is volt, mert amilyen tökmagemberke volt, annyi méreg és kaján rosszindulat szorult beléje. Nem volt nap, ember és hely, amikor, akivel és ahol nem akadt volna összetűzése. Még Böczögő urammal is megpróbált nyelvelni, igaz, hogy csak olyankor, amikor Wanda a közelben volt, mert azt tapasztalatból tudta, hogy ellenkező esetben ennek reánézve igen gyászos következményei lesznek. Az óriásnőt azonban a cirkusz direktora úgy testi fölénye, mint publikumvonzó hatása

folytán olyannyira respektálta, hogy kedvéért a törpe minden handa-bandázását eltúrte és elnézte.

Muki szemtelen volt, mint a légy, mérges, mint a hörcsög, hiú, mint a páva és háládatlan, mint a rosszul nevelt és agyonkényeztetett gyermek. Hogy mivel nyerte meg mindezek dacára Wanda szeretetét, azt bajos lenne kitalálni, hacsak nem tulajdonítjuk eme tény a minden nőben élő szeretet és odaadás vágyának, melyet ki-ki ott elégít ki, ahol erre módja és alkalma van. Az óriásnőt termete kizárta a rendes emberek társaságából, már amennyiben ez a tetszésre és szerelemre vonatkozott. Normális alkatú férfi szegény Wandában csak a különöst és groteszket bámulhatta, melegebb, vagy gyengébb érzelmeket sohasem keltett senkiben. Férfi ritkán szeret nőt, aki félkéz-zel fel tudja emelni és kihajítani az ablakon. Wandának ilyen szerencséje mind-
ezideig nem akadt.

Valószínűleg ez volt az oka, hogy mikor a törpével összekerült, ennek más irányban való rendelkezése közös kapcsolatot teremtett közöttük, amely fokozódott és elmélyült, ahogy Muki mind jobban és jobban kihasználta barátnöje testi erejét és morális presztizsét. Wanda any-

praxist folytatott. Itt meg is nősült. Egy ottani illetőségű leányt vett el, akitől nemsokára elvált. 1930-ban ismét Prágába ment, ahol egy ugynevezett Nansen-utlevél kiállításáért folyamodott. Az utlevél átvétele óta nem jelentkezett Prágában. Az utóbbi években Monacóban tartózkodott s két hét óta van Párisban.

Prágai ismerőseinek vallomása szerint a merénylő mindig erőszakos természetű ember volt.

Az orosz emigráció párisi telepein különféle csoportosulások vannak. Egyik a Kerenski-féle polgári forradalmi csoport, melyet Leninék forradalma üzött el hazulról. Másik a cár-hű-csoport, melynek nagyrésze az ugynevezett fehér hadsereg tisztjeiből és más, korábban menekültekből került össze. A merénylő egyik csoporthoz sem tartozik, hanem az eddigi vizsgálati adatokból azt lehet következtetni, hogy mániákus tervezéssel maga akart valami új csoportot szervezni „orosz fasiszták” elnevezésével s azok főnökének tartotta magát. A maga megbomlott képzelődésével számított arra, hogy a világon szétszórta és nagy nyomorban levő fehér gárdistákat közösségbe hozhatja össze. Azonban a párisi fehér gárdisták a merénylővel nem azonosították magukat, hanem tiltakoztak ellene, mint amely alkalmas arra, hogy gyanút támasszon ellenük és így szegényt hozzon rájuk. A fehér gárdisták vezető csoportja a kórházba is elment s mindenikük felajánlotta vérét, hogy azt az operálás alatt levő köztársasági elnök élete megmentésére átömlessék. A kórház vezető orvosa meghatva tért ki az ajánlat elől, azzal a megokolással, hogy már vérátömlesztéssel se segíthetnek.

A párisi közönség körében mindazonáltal még nagy és izgatott felindulás van az emigrációs oroszok ellen.

Párisból jelentik: Az elnök merénylőjének, Gorgolownak elmebeli állapotának megvizsgálása végett három orvoskérőt küldtek ki. A vizsgálat elsősorban annak megállá-

Miseruhák, pluvialék, felonok, albak, kar-
ingek, zászlók és lobogók stb. stb.

legelőnyösebb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci ucca 41. szám.

Alapítási év 1863. Tel. Aut. 83-3-44

Nagy képesárjegyzékemet kívánatra
díjmentesen megküldöm

ja, dajkája, testőre lett védencének, amikor pedig az rövid időn belül mint szerelmes férfi kezdett feléje közeledni, féltékeny zsarnokként örködve, hogy senki mással még csak néhány barátságos szót se váltson, a szelid óriásnő megható engedékenységgel hajlott apró lovagja kívánságának és az egész cirkusz ámuló megrökönyödésére valamelyik napsugaras májusi napon a kis falusi templomban, amely előtt épp akkor táboroztak, örök hűséget esküdött derékig érő férjének.

Ettől a naptól kezdve Mukí még türelmetlenebb lett, mint amilyen azelőtt volt. Mérges, házsártos, goromba volt mindenkivel, legfőképpen szegény Wandával, kit néhanapján meg is vert, mit az csendes megadással tűrt el, nagy, szelid borjuszemét még kerekébre nyitva és karjával hártva el az ütéseket arcától. Evésnél a legjobb falatokat a törpe magának rakta tányérjára, az óriásnő, ki természeténél fogva jobban rászorult a táplálkozásra, gyakran szinte éhezett, minden munkát vele végeztetett, egyszóval úgy Böczögő uram, mint a cirkusz zelmézetének véleménye szerint, mindenképpen elkövetett minden lehető és lehetlent arra, hogy felesége szeretetét eljásza.

Ezért, mikor egyszer Mukí újból meg-

pitására terjed ki, vajjon nem szimulálja-e az örültséget és nem tervszerűen helyezte-e el naplójegyzetei közé azokat a mondatokat, a melyek elmezavarodottság látszatát keltik.

Monacóban még tegnap este letartóztatták Gorgolow feleségét, aki svájci származású. Nagyon megdöbben, amikor férje tetteről értesült és kijelentette, hogy nem tud semmi közelebbit férje magánéletéről, amivel ő sohasem foglalkozott.

A miniszterelnök kiáltványa. Az orosz emigránsok nyilatkozata.

Párisból jelentik: Tardieu miniszterelnök kiáltványt intézett a francia néphez. Kifejezte az ország felháborodását a köztársasági elnök meggyilkolása miatt. Azt az embert gyilkolták meg — mondja a kiáltvány, — aki egész életét az ország érdekeinek szentelte és akinek négy gyermeke esett el a világháboruban. Hódolattal adózik a volt elnök özvegyének, akinek a férje szintén a becsület mezején halt meg.

A párisi orosz emigránsok nyilatkozatot adtak le a Paris Midi hasábjain. Teljesen együtt éreznek a francia néppel és megértik Franciaország felháborodását az elnök meggyilkolása miatt. Azonban az orosz emigránsokat nem lehet e bűntényért felelőssé tenni. Ez csupán egy elmebeteg ember örült tette volt.

Elcsondesedett a választási harc.

Párisból jelentik: Doumer halála miatt a választási harc pénteken este teljesen elcsöndesedett, minden agitáció megszűnt. Herriot, a liberálisok vezére pénteken este még egy választási beszédet akart mondani, de az események miatt lemondott tervéről. Csupán sajtónyilatkozatot adott, amelyben őszinte nagyrabecsülését fejezi ki Doumer személye iránt s kijelenti, hogy a választási küzdelem el kell halkulnia. Az elnökválasztás kérdésében úgy vélekedett, hogy az elnököt még a régi kamara szavazataival választják meg, mert annak csak június 1-én jár le a megbízatása. Hasonló eset már fordult elő Franciaországban, amikor Carnot elnököt Cazerio olasz anarchista meggyilkolta.

Egyesek — nem mérvadó körök — valószínűnek tartják, hogy a politikai helyzetre való tekintettel a holnapi pótválasztásokat elhalasztják.

Választási agitációs felhívással ír a Cotty lapja, amely keresztes hadjárata-

tot követel a szovjet ellen, mert véleménye szerint a gyilkos a bolsevisták agent provokátorja, akik meg akarják bontani az európai egységet. Felszólítja Franciaország népét, sorakozzanak a nacionalizmus zászlója alá és ne engedjék, hogy olyan pártok kerüljenek uralomra, amelyek a francia eszmék diadalrajutását megakadályozzák.

A kommunista L'Humanité a merényletért a francia kormányt teszi felelőssé, mert védelmezte és szubvencionálta az emigránsokat.

A román kormány részvéte.

Bukarestből jelentik: A francia köztársaság elnöke ellen elkövetett merénylet híre nagy izgalmat keltett fővárosszerte. A lapok óráról-órára külön kiadásban számolnak be a legújabb fejleményekről. A román kormány már tegnap táviratot küldött a francia kormányhoz, amelyben az elnök felgyógyulását kívánja. A halálhír megérkezéskor Jorga azonnal részvét-táviratot küldött Tardieunak, mely a következőképp hangzik: „A fájdalom és felháborodás legmélyebb érzésével értesültem a gyalázatos merényletről, melyet a francia állam feje ellen követett el azon nemtelen lények egyike, akik lealacsonyítják az emberiséget”.

Ugyancsak részvétét fejezte ki a miniszterelnök a bukaresti francia követnek, a következő tartalommal: „Nem tudok szavakat találni annak a megdöbbenésnek kifejezésére, mit érzek e nemtelen barbár ember tette fölött”. Ghika külügyminiszter Tardieuhöz intézett táviratot, amelyben mélyeséges részvétét fejezi ki a nagy francia hazafi ellen elkövetett merénylet miatt.

Hindenburg megható részvét-irata az ötödik súlyos csapásról.

Berlinből jelentik: Doumer halála alkalmából az elnöki palotán, a kancellárián és a külügyminisztériumon gyászlobogó leng. Hindenburg részvét-táviratot küldött az elhunyt elnök özvegyéhez, kérve Istent, adjon erőt az ötödik súlyos csapás elviseléséhez.

Brüning kancellár Tardieuhöz intézett részvét-táviratot.

A magyarok részvéte.

Budapestről jelentik: A képviselőház szombat délelőtti ülésén Almássy László elnök meleg szavakkal parentálta el a francia köztársaság elnökét. A képviselőház tagjai komoly csöndben, mélyen megilletődve, állva hallgatták végig az elnök beszédét.

— A világ részvéte — mondotta — a francia nép felé fordul ma, amikor ezt a nagy kulturájú nemzetet ilyen nagy csapás érte nagy szülőtte elvesztésével. Magyarország és Franciaország között a múltban nem voltak ellentétek, a világháboruban pedig más, Magyarországon kívül álló erők miatt kellett a két nemzetnek egymás ellen fordulnia. Reméli, hogy a francia kormány éppen olyan őszinte érzéssel fogadja Magyarországot részvétét, mint amilyen őszinte részvétet keltett Doumer tragikus halála Magyarországon.

Almássy elnök után Fábrián Béla a Doumer elnök özvegyéről emlékezett meg, hogy a magyar nemzet részvéte nemcsak Franciaország felé, hanem az anya felé is irányul, aki a világháboruban négy fiát vesztette el és most férje halt meg ilyen tragikus módon.

— A merénylet — ugymond — csak egyik pontja annak a sorozatnak, amely a

CSAPÓ LAJOS

kizárólagos papi szabósága

Szatmár, Str. Ștefan Cel Mare No. 7.

Készít: reverenda, habitus, cimáda és mindenféle papi ruhákat. Vidéki megrendeléseket próba nélkül is felelősséggel pontosan készítek.

Csuha-féle szabás.
Elsőrendű munka.

Alapítva 1897-ben

kísérelte ezerszer megpróbált szemtelenségeit a direktor úrral szemben, az se szó, se beszéd, rövid úton kitétte szűrét, minden előzetes felmondás, vagy határidő betartása nélkül. A haladó cirkuszokcsiből teketória nélkül, de kézzelfoghatóan és erélyesen kidobta. Wanda, aki történetesen nem volt jelen, csak a következő éjszakai megállásnál tudta meg a történeteket. Semmit sem szólt, arcáról sem meglepetést, sem bánatot, ellenben megkönnyebbülést sem lehetett leolvasni, reggelre azonban neki is hült helye volt a szekérházban.

Böczögő uram, ki népszerűségét legnagyobb részben az óriásnő mutatványainak köszönhette, jobbra, balra fullajtárokat küldött utána, de sehogysem tudott nyomára akadni. Végül szomorúan és leverten útra kelt a karaván, de alig haladt egy-két órát, különös menetet pillantott meg. Messziről úgy tetszett, mintha oszlopos gözhenget mögé seprűt akasztottak volna, olyan port vertek fel, ahogy haladtak. Közelebb érve, ámulva ismerték meg Wandát, aki nyakában óriási balyuval, mely még az ő hatalmas vállát is lehúzta, két kezével jókora fenőágot vonszolt maga után, melyen kényelmesen terpeszkedve és időről-időre mérgesen ráripakodva a fáradtan haladó óriásnőre, széjjelvetett lábbal ott hentergett Mukí.

szerajevói golyóval kezdődött és amely szintén Oroszországból indult ki. Harminchétf európai állam nem akarja látni Európában a harmincnegyedikét, amely életére tör a többieknek és minden eszközt felhasznál békéjének felborítására.

Az angolok aggódnak Franciaország bonyodalma miatt.

Londonból jelentik: A ma reggeli összes angol lapok nagy megdöbbenéssel és vezetőhelyen foglalkoznak a merénnyel.

A Daily Express párisi levelezője beszélgetést folytatott a merénylővel, aki kijelentette, sajnálja tettét, de nem cselekedhetett másként. Ugy látszik, az egész világon már a kommunizmus kezd diadalra jutni, amely házáját is tönkretette. Tudta, hogy Franciaország is pártolja a szovjetet, ezért kellett így cselekednie. Kijelentette, hogy ő nem rabló, hanem költő (!) és idealista (!), aki életét fel fogja áldozni eszméjéért.

A Daily Telegraph sejteti, hogy a tettes a szovjetkormány rendőrségével áll összeköttetésben.

A Times leszögezi, hogy Franciaország éppen a legkritikusabb időben veszítette el elnökét, amikor is egy új államfőválasztás csak még bonyolultabbá teszi a helyzetet. Minden párt vezetőjének feladata, hogy elhárítson minden zavart és bonyodalmat.

A Daily Mail szerint az, ami Franciaországot megsebzti, Angliát is sújtja. Franciaország válságos helyzetét Anglia is megérzi.

A merénylő Masariknak és Benesnek is híve volt?

Prágából jelentik: Gorgulow, a Doumer köztársasági elnök merénylője 1929-ben „Apáca fia” címen ötkötetes regényt adott ki Prágában, amit 1920-ban a Kaukázusban írt. A könyvet Masariknak ajánlotta s amikor ezt az ajánlást a Poledny Listy című napilap leköszölte, a lapot elkobozták. A Poledny Listy később közölte Benesnek és másoknak a köszönő levelét, akiknek Gorgulow szintén dedikált egy-egy példányt.

Párisból jelentik: Claude Farrere rosszul töltötte az elmúlt éjszakát. Karjából kioperálták a revolvergolyót, vállából azonban még nem tudták eltávolítani.

Magyarok látogatása Romániában.
Bukarestből jelentik: A magyar kereskedelmi kamarák látogatásának programja elkészült. Eszerint a magyarok május 23-án reggel 8.35-kor érkeznek az északi pályaudvarra, 25-én Konstancába utaznak, ahonnan 26-án érkeznek vissza Bukarestbe, a keleti pályaudvarra. Innen autókon utaznak tovább Câmpinába, Szinajába, 27-én Brassóba, ahonnan éjjel 21.38-kor indulnak vissza Budapestre.

**Selymeket
Szöveteket
Szőnyegeket
Függönyöket
Agy garnitúrákat**
Legokosóbban kizárólag

SERILANA
S. A.

gyári lerakatában vásárolhat,
CZILLER IMRE nagyáruháza
helyiségeiben. Oradea—
Nagyvárad.

Ne dobja ki pénzét hiába

ha jó munkát akar, vigye elsőrangú szakemberhez,
mint ilyen közismert

V É G H

Bémer-tér 2.

Telefon 2-17.

ruhafestő
és vegytisztító
Liliom-u. 5.

Goga egyhavi határidőt tűzött ki Bukarest meghódítására

Bukarestből jelentik: Goga tegnap összejövetelt tartott a Palmero vendéglőben, amelynek folyamán Goga nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy az ő pártjának megalakulása első lépést jelent a polgári öntudat kialakulása felé. — Nem telik bele egy hónap — jelentette ki még — és Bukarest rendelkezésünkre áll.

Leégett a konstancai póstaépület

Az elmúlt éjszaka tűz ütött ki a konstancai központi posta épületében, amely az épület nagyrészt elhamvasztotta. A tüzet valószínűleg rövidzárlat okozta.

Utolsó határidőt adtak a tartalékos tiszteknek a jelentkezésre

Bukarestből jelentik: A hadügyminiszterium egy újabb, most már utolsó terminust tűzte ki a tartalékos tiszteknek az illetékes hadtestnél való jelentkezésre. Ez a határidő május 31-ével bezárul. Akik ezen határidőn belül sem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, azokkal szemben a törvény szigorával fognak eljárni.

A galaci tanárkongresszuson nagy az elkeseredés

Bukarestből jelentik: A Galacban most folyó tanári kongresszus rendkívül izgatott légkörben folyik. A tanárok heves felszólalásban tárgyalják fel helyzetüket, kijelentve, hogy már nem bírják elviselni tovább a nyomort. Sztrájkjal fenyegetőznek. Közös akcióra fogják felhívni az összes tankerületeket és evégből Bukarestben rendkívüli kongresszust tartanak.

Szövetség készül a délbalkáni államok közt

Londonból jelentik: Eden angol külügyi államtitkár egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy tudomása van bizonyos körök mozgalmáról, akik Görögország, Törökország és Bulgária részvételével egy délbalkáni politikai blokkot akarnak létesíteni. Az említett államok ilyen irányú magatartása feől még nem sikerült tájékozódnia.

Kantonban polgárháborút kezdenek a kínai-japán megegyezés miatt

Sanghaiból jelentik: A kantoni forradalmi kormány pénteken hivatalos közleményben közzétette, hogy a fegyverszünet megkötését a kínai nép elárulásának nyilvánítja. Beavatottak ezzel szemben hangoztatják, hogy a kantoni kormány a nankingival megakarja szakítani a diplomáciai viszonyt és újra polgárháborút akar kezdeni Kinában.

Kínai politikai és katonai körök között nagy feszültség uralkodik.

Csan kantoni kormányzó, a haditengerészet és légi haderők japánbarát főparancsnoka, kicserélte katonáit. Kantonban kihirdették az ostromállapotot. A kikötőben, a matrózok között zendülés várható. Már eddig öt kormányellenes hadihajó és több lázadó repülő géppel együtt megszökött.

Megkezdődött Kreuger világcsalásainak a büntető pöre

Stockholmból jelentik: Pénteken este kezdődött meg a mai idők leghatalmasabb, egész világot érdeklő perének: a Kreuger-pörnek tárgyalása.

A vádlottak padján négy vádlott ül, akik vezetőszerepet játszottak a svéd világgözzern életében és akiket a törvényszék most felelősségre von mindazokért a bünsös manipulációkért, amelyek Kreugert világcsalási munkájában segítették.

A tárgyalóteremben óriási feltűnést keltett, amikor a pör fővádlottja: Wendler, a Kreuger-konzern igazgatója — a zsufolt pad sorok előtt sirva fakadt. A védőnek azon indítványát, hogy a négy vádlottat helyezték szabadlábra, elnök elvetette.

A legközelebbi tárgyalást május 20-ára tűzték ki.

BÁNSÁGI HIREK

Temesvárról jelentik: Pacha Ágoston dr. megyéspüspök pünkösdi első napján a temesvári székesegyházban fogja a bérálás szentségét kiosztani.

Florescu Banu, a posta vezérigazgatója Temesváron keresztül Olaszországba utazott s rövid temesvári tartózkodása alatt Antoniu kerületi postaigazgatóval folytatott beszélgetést. A vezérigazgató elmondotta, hogy a román posta a legrövidebb időn belül bevezeti az ugynevezett teleimprimator készüléket. Ez a gépezet tulajdonképpen írógép, amely a táviratokra reagál és leírja azokat. Irodákban, szerkesztőségekben rendkívül alkalmas s a napi sajtó 50 százalékos kedvezményben részesül. Kölföldön már használatban van s ott a felhívó kéri a táviróközpontot, hogy kapcsolja a szükséges vonalat s így a szöveget csak a címzett olvashatja.

Özvegy Böhm Miksáné 53 éves uriaszszony mára virradó éjszaka gyárvárosi lakásán egy selyemsállal felakasztotta magát. Mire tetét észrevették, meghalt. Férje, aki a Gyapjúipar festészeti osztályának volt a főnöke, csak néhány hét előtt halt meg s az uriaszszony gyakran hangoztatta, hogy ezt a csapást nem tudja túlélni. Jómódu asszony volt és minden vagyonát az evangélikus hitközségre hagyta.

Hersch Bella 31 éves Józsefkülvárosi lakos egy fiatalemberrel eljegyezte magát. Szülőfalujából Bánffyhungyadról születési bizonyítványt kért, amit néhány napon belül meg is kapott a következő bejegyzéssel: „1927-ben elhalálozott”. A temesvári anyakönyvi hivatal ezek után természetesen megtagadta az esketést. Hersch Bella bűnvádi feljelentést tett és kitünt, hogy nővére Hersch Berta halt meg és ez okozta a tévedést. Az ügy azonban annyira komplikált, hogy a házasságot kénytelenek elhalasztani, mert a születési bizonyítványt csak bírósági végzés alapján korrigálják.

Kovács Ferenc tanár özvegye öngyilkos lett. Kolozsvárról jelentik lapzártakor: Tegnep este Kolozsvárról eltűnt Kovács Ferenc kollégiumi tanár özvegye. Férje, mint író is, aki a Zarándi hős című regényt írta, jólismert ember volt. Az idősebb uriaszszonynak városzerte keresésére indultak. A késő délutáni órákban a halászok fogták ki hulláját a szamosfalvai rözsegátaknál a Szamos vizéből.

Az erdélyi magyar színjátszás gyászjelentése

Bukarest. (Saját tud.) Az immár vándorkomédiás sorsra jutott erdélyi vidéki színházak kétségbeesett leveleket és táviratokat küldenek a Bukarestben élő magyar színészeknek, akik állandó ügyvivői, kijárai és — itt-ott — protektorai a végső pusztulással küzdő magyar vidéki színészetnek.

Egyszer adófoglalás ellen kérnek sürgős orvoslást, intervenciót. Mászor valamelyik, eddig utitervbe nem is vett városkában való játszásra kérik a játszási engedély kieszközölését, mert ez, vagy az a város nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket és sürgősen odébb kell állani, különben éhen hal az egész társulat. Ismét máskor a létbehelyezett biztosítéki összeg kiadása ügyében táviratoznak, vagy egyszerűen gyors segítségért, adományért, támogatásért esedeznek sürgönystílusban esetleg elviselhetetlen helyzetüket.

A bukarestiek, akik maguk sem színészből élnek, hanem alkalmi üzletekből és időleges munkák vállalásából sájtoltják ki maguknak a létminimumot, a mindennapi kenyeret és a mindennapi feketekávékat a Piccadillyben — a bukaresti állásnélküli színészkijárok a legtöbbször tanácstalanul néznek egymásra az ilyen levelek, sürgönyök vételekor, az erdélyi, távoli városokból idehangzó panaszok és jajkiáltások hallatán.

Segély? Támogatás? . . . Honnan? Kinek lehet itt érdeke a nyomorgó erdélyi színészet felsegítése? Néha ki lehet sürgetni egy-egy jóakaratu intézkedést, soronkívül megadott engedélyt a színházi vezérigazgatóságon, ahol úgy Mavrodí vezérigazgató, mint Sadoveanu igazgató és Musatescu főfelügyelő sok jóindulattal és megértéssel nézik a pusztuló magyar színészet végvergődését — és ennyi az egész!!

A kis vándortársulatok pedig tovább járják Erdélyben a magyar színészet lefelé hanyatló kálváriás útját. Egyre több jóakaratu kell hozzá, hogy a magyar színművészet, a magyar színpadi kultúra apostolainak nevezze őket az ember. Ebben a kétségbeesett kapkodásban, vetélkedésben, portyázásban, kenyérhajszában és szüntelenül megújuló harcban egymás ellen, a hatóságokkal, a közönség kegyeiért, amihez a tagoknak egymás közötti és a társulatoknak az igazgatókkal szemben folytatott küzdelme járul, ebben a szörnyű tusában és vergődésben, evvel az üres gyomorral, hiányos eszközökkel végzett munkával nem lehet művészetet produkálni. Nem is léphet fel velük szemben a közönség magasra fokozott igényekkel . . . Viszik szegény városról-városra a magyar szót, a magyar muzsikát, művészetet, vagy anélkül; ahogy lehet, ahogy bírják, ha ostoba operettlibrettók virágos szekerén is, — mégis csak viszik és mégis csak eljuttatják távoli eldugott helyekre is, mert a nyomorúság sodrán olyan városkákba is elvetődnek, ahol eddig alig-alig hallottak, láttak magyar színjátszást a bennszülöttek . . .

Es ez is valami. Azért a magyar közönség csak mélyseges részvétellel és komoly pártoló igyekezettel nézheti a magyar vidéki színjátszásnak ezt a haldokló, életért küzködő erőfeszítését.

Íme néhány adat:

Bérczy Mihály társulata már a kezdet kezdetén tönkrement. A társulat színészkonzorciummá alakult és Battyán Kálmán vezetésével járta végig Csikszerejét, Szamosújvárt, Nagynyedet, Kézdivásárhelyt, Barótot,

HOTEL CENTRAL KÖZPONTI-SZALLODA CLUJ-KOLOZSVÁR

A város Főterén. — A legtisztább családi otthon. — Hideg-meleg víz. — Központi fűtés. — Étkezés: pensio rendszerrel is! Reggeli abonement! — Telefon 3-54

Nagyborosnyát. Legutóbb Désről küldött kétségbeesett táviratot Bukarestbe, hogy elviselhetetlen nyomorba került.

Szalay Zsigmond, a kezdő színigazgató társulata már hónapok óta konzorciummá alakult és 10—20 lejes helyárrakkal, a pusztakenyérért dolgozik, a legutolsó értesülés szerint Balázsfalván, Brassóban, Sepsiszentgyörgyön, Gyergyószentmiklóson, Gyulafehérváron, Abrudbányán járt.

Fehér Imre faluról-falura vándorol Fekete Rózsival, az egykor nagyon kedvelt szubrettel, elképzelhetetlen nyomorúságos körülmények között.

Vigh Ernő súlyos anyagi gondokkal küzdve fordult meg számos erdélyi városban. Főbb állomásai Nagynyed, Marosvásárhely, Dicsőszentmárton, Szászrégen voltak.

Jódi Károly csak egészen kis helyekkel mer próbálkozni szerény komédiás-vállalkozásával. Ilyenek: Körösbánya, Brád, Kisjenő, Borosjenő, Ujszenttamás, Perjámos.

Mihályi Károly kis drámai együttese két hónap alatt tönkrement. Nagyszalontán, Ermihályfalván, Nagykarolyban, Belényesen voltak a viszonyokhoz képest egészen elfogadható előadásai.

Hevesi Szatmáron, Nagybányán, Nagykarolyban, Máramaroszigeten játszott igen szerény eredménnyel.

Dr Ferenczi Gyula vándorutját Fogaras, Nagyszében, Torda, Gyulafehérvár, Resica, Oravica, Orsova állomások jelzik. Sikertől örökségét elusztatnia színházi vállalkozásán.

Es valamennyi társulatnál minden álló-

A kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank közgyűlése

Kolozsvár (Saját tud.) Lapzártakor hagytuk felbe tegnap a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank közgyűléséről szóló tudósításunkat. Jelentettük azt is, hogy tekintettel arra, hogy Kolozsváron külön arra a célra alapított magyar nyelvű krajaeros lapban s annak nyomán a vezető bukaresti lapokban céltasok támadások jelentek meg a pénzintézet ellen és a cikkek politikai gyanúsításokkal s a betevők védelmének álarcá alatt irt vádoskodásokkal igyekeztek az intézet helyzetét megnehezíteni: előrelátható volt, hogy a közgyűlésen is hasonló támadások kerülnek elő. Fersigan nevű részvényes, — mint tegnap megirtuk — a közgyűlés állandó nevetése mellett képtelenségek tömegével állott elő.

Tudósítónk mai jelentése szerint Fersigan után dr Milea Aurel jelentkezett szólásra.

Dr Milea Aurel kolozsmegyei képviselő, mint az intézet felügyelőbizottságának 11 év óta tagja szükségesnek látta, hogy Fersigan állításaira részletesebben válaszoljon. Adatokkal bizonyította be, hogy Fersigannak az a vádjá, mintha a Pesti Hazai Első Takarékpénztár a Hitelbank pénzügyi támogatója, a betétesek elől számitással elvonta volna a fedezetet, mennyire légből kapott és céltasos vád. Rámutat arra, hogy a pesti intézet nem tett egyebet, mint a nemzetközi hiteléletben bevezetett szokásokkal élt s ezt is már 1930 november havában tette. Ekkor nyújtott ugyanis a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnak a Hitelbank újabb kétmillió pengő hitelt, melynek fedezetül ugynevezett gázsváltót kötött ki. Tekintettel arra a disparitásra, amelyben ma a pengő a lejlel szemben van, ez a kézzzáloggal biztosított követelés nem tesz ma ki többet 44 millió lejnél. Lelkiismeretesen átvizsgálta a bank számadásait, de annak a kétszázharmincmillió lejes összegnek nyomát sem találta, amelyről Fersigan lépten-nyomon említést tesz. Fersigan felszólalását nem tekinti egyébként, mint olyan incidensnek, amely jó, vagy rossz szándéku, de minden körülmények között tájékozatlanságon alapszik.

más új elhelyezkedési, ügynökölési gondokat jelent. Új kockázatot, új csalódást, kintlódást, tanácstalanságot . . . Előre lehet látni ezt már akkor, mikor a koncessziók kiosztásánál Mavrodí színházi vezérigazgatónak az a „liberális” elgondolása jutott érvényre, hogy meg kell szüntetni a kerületi beosztásokat és minden társulat szabadon röhassa keresztül-ka-sul-az országot, abban a városban kötve ki az általános színházi válság és a speciális magyar bajok hullámain hanyódo hajójával, amelyiktől a legjobb szezon reméli. Így aztán egyik-másik kis felvevő képességű városra négy-öt társulat is jutott a most folyó színházi évadban, a színjátszás korlátlan „szent” szabadságának eredményeként.

Eppen ez a túlzott szabadság volt oka annak, hogy a régi, tapasztalt és elfogadható felszereléssel rendelkező színigazgatók egy része elvonult a küzdőtérrel s olyanoknak engedte át a helyet, akiknek nem volt sok veszteti valójuk és akik kalandos kedvvel, felelőtlenül vágtak neki a portyázó vándorszínészkedés vállalkozásának, siettetve ezzel a magyar vidéki színjátszás sorsának megpecsételését.

Ez az érem másik oldala, amit minden jóakaratu ellenére is meg kell mutatnunk. j. b.

*

Bukaresti munkatársunknak ehhez a cikéhez hozzá kell, hogy tegyük, hogy a Janovics színház társulata Nagyváradon február 16-án játszott utoljára. Azóta csak a mozija játszik. Egyszerű az érvelés: egyszerre a váradi moziból s a Kolozsváron, vagy Aradon s Temesváron játszó színházból is befolyik a jövedelem. Míg ha a színház játszik Váradon, a mozi szünetel. Mégis Janovics egyes színészeit, kiknek pár hónapi szerződése letelt, bonokkal engedte utnak.

A közgyűlés nagy megnyugvással fogadta dr Milea határozott felszólalását.

Dr Gabányi Imre ezt a beszédet még kiegészíti azzal, hogy reámutat azokra az ellentmondásokra, amelyek Fersigan támadásait legjobban jellemzik, aki a betétesek érdekében hamis lobogó alatt az intézet létere tör.

Ezután az elnök szavazásra bocsájtja az igazgatótanács és felügyelőbizottság jelentését. A közgyűlés hangulatát pedig mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy 250.000 darab részvény képviselője az igazgatósági javaslat mellett foglalt állást, míg Fersigan és két társa még százdarab részvényt sem képviselnek. Eppen ezért el is álltak a névszerinti szavazástól.

Szent Vincés Irgalmas Nővérek

(Szeretet Leányai)

Szent József Magánkórháza

Oradea, Strada General Holban (Széles-utca) 50
Telefon: 6-66. Sürgőnyeim „Spital Iosif.”

Szülészeti és nőgyógyászati, sebészeti bel- és ideggyógyászati osztály. Röntgen. Rádium. Fogászat.

Villany és vizgyógyintézet osztály. (Kezelés bejáró betegek számára is). Mindenfajta villanykezelések, villany és gyógyfürdők, gőzfürdők, iszap-pakkolások. Fogó-, hízó-, diétás és üdülőkurák.

Az első és második osztályon szabad orvosválasztás.

Az első összecsapás az orosz és japán csapatok között

Bukarestből jelentik: Párisi magánjelentés szerint már megtörtént az első összecsapás a japánok és az orosz irreguláris csapatok között, mely utóbbit azonban úgy tekintenek, mint a rendes orosz csapatok előhírnökeit. Londoni, ugyancsak magánjelentés szerint a japánok Mandzsuriából és Kelet-sibériából egy nagy állományt akarnának létesíteni, amit természetesen Oroszország nem néz tétlenül.

Aláírta a király a május tizediki amnesztia-rendeletet

Bukarestből jelentik: Pop Valér igazságügyminiszter előterjesztette az uralkodónak aláírás végett a május 10-i nemzeti ünnep alkalmával kiadandó amnesztia-rendeletet.

A megbocsátandó vétségek, illetve csökkentendő büntetések között nem szerepelnek a csalás, hamishukás és más alantas indokú vétségek, valamint egyetlen vétség sem, amellyel az államot megkárosították. Így sikkasztás, vagy okmány megsemmisítés stb. Hasonlóképpen nem vonatkozik a rendelet az állam biztonsága ellen elkövetett vétségekre és bűncselekményekre sem, értve alatta az árulást és a kémkedést.

A többi vétségekre vonatkozólag az amnesztia csak akkor alkalmazható, ha az illető bűncselekménynek elkövetője nincs két hónapnál több szabadságvesztésre ítélve. Hadirokkantaknál ez az idő három hónap. Nagyobb büntetések esetében esetről-esetre történik a büntetés lezárításának megállapítása.

Az amnesztia csak január 8-án, a restauráció kétéves évfordulóján lép érvénybe.

Az időközi bizottságok uralma végtelen. Bukarestből jelentik: A kormány cáfolja azokat a híreket, melyek szerint a községi és megyei választásokat a közeljövőben megtartják. Ez — kormánykörök véleménye szerint — az államnak háromszáz millióba kerülne, amire a kormány most nem rendelkezik pénzzel. A kormány dekrétummal fogja június elsejétől meghosszabbítani az időközi bizottságok (comisia interimarek) soha véget nem érő hatáskörét s vele a mai szerencsétlen állapotot.

Jól bevezetett **könyv- és papírüzlet**
családi **átadó.** Érdeklődők irjanak okok miatt Halmágyi P. Arad, strada Nicu Filipescu 33. címre.

Nagyvárad közönsége ielzudulva tiltakozott az időközi bizottság polgárságellenes kormányzása ellen

A nagyváradai időközi bizottság (comisia interimare) annyira minden hozzáértés, közgazgatási érzék nélkül vezeti a város ügyeit, hogy kicsordult a pohár.

Péntek délelőtt mintegy száztagú erélyes hangú tiltakozó küldöttség kereste fel Sofronie polgármestert. Megjelent ugyyszólván Nagyvárad egész iparos- és kereskedőtársadalmára. Képviselve volt az Ipar- és Kereskedelmi Kamara Pappoudoff Teodor elnök által, az Ipartestület Siminescu elnökkel és Balog alelnökkel. A Kereskedelmi Csarnokot Farkas István elnök, dr. Fried János főtitkár és Plegmann Armin alelnök, a Háztulajdonosok Szövetségét dr. Lázár Livius, dr. Lengyel Zsigmond, Váradi Ödön, dr. Adorján Emil képviselték. A városház nagytermében, mely zsúfolásig megtelt, dr. Sofronie polgármester, Mocan, Popovics és Pop tanácsosok fogadták az óriási küldöttséget, de megjelent Ghica prefektus is.

Legelőször Pappoudoff, az Iparkamara elnöke szólalt fel. Akik idejöttek, mondotta, nem lázadók, hanem csak erélyes kéri a jogiagnak. Majd elsorolta a sérelmeket. Tiltakoznak:

1. A városi üzemesítések ellen, mert azok tönkreteszik a magánvagyonot.
2. A köztisztviselési adó felemelése ellen.
3. Az összes városi taxák felemelése ellen, mert csak halálra nyomorítják az iparosokat és kereskedőket.
4. A cégtáblaadók miatt követett büntetések ellen. Sürgős orvoslást követelnek, mert

nem nézhetik tétlenül, mint roppan össze az ipar és kereskedelem.

Ezután dr. Lázár Livius tanár, a Háztulajdonosok Szövetségének elnöke állt fel. Követelte szintén ezeknek a sérelmeknek orvoslását.

Sofronie polgármester válaszolt a bejelentésekre. Kijelentette, hogy megérti a helyzetet. De az üzemek taxáinak emelésére, szerinte, szükség van, mert az üzemetek teljesen átalakítják, új gépekkel szerelik fel. (Nincs szükség reá! Szerk.) Erre kell a taxa felemelésénél a három százalék.

A polgármester szavaira dr. Adorján Emil válaszolt a hallgatóság nagy veleérzése és tapsa mellett. Kijelentette, hogy mindennek leszáll az ára, csak a város emeli az elbirhatatlan taxákat. A város nagy utadót szed, de az utak rosszak, köztisztviselési adót szed, de az uccák piszkosak! A tanácsnak meg kell előbb ismernie a polgárság teherbíró képességét!

Mocan tanácsos közbekiált: *Őn nem képviseli a polgárságot!*

Nagy lárma, kiáltás keletkezik erre a kijelentésre.

— *Őn sem képvisel minket. Őnt is erőszakkal hozták a nyakunkra!* — hangzanak a kiáltások mindenfelől.

Ghica György prefektus áll fel, de a nagy zajban nem jut szóhoz.

Végül Pop Romulusz, mint kinevezett alpolgármester javasolta, hogy háromtagú bizottságot küldjenek ki, amely a városi tanácsal részletesen megtárgyalja a kéréseket.

Súlyos inzultus érte a magyarországi szatmári egyházmegyei apostoli kormányzót

Szatmárról jelentik: A Nagykároly melletti Csanálos községben kedden tartották a szomszédos községek szokásos bucsunapját, amelyet azon a vidéken Kirbájnak neveznek. Szokásos dolog, hogy ezeken a napokon a szomszédos községek lakosai is résztvesznek. Ez a szokás fennmaradt azóta is, hogy a trianoni határ elválasztotta a községeket egymástól. A különböző országok hatóságai pedig nem gördítettek akadályokat az elé, hogy az átszakadt községek lakosai határátlépéssel átjussanak áldozni a tradícióknak.

Kedden a Csanáloson rendezett bucsus résztvevett a magyarországi Mérk község lakossága is, élén Székely Gyulával, aki a szatmári egyházmegye Ma-

gyarországra eső részének apostoli kormányzója.

Amikor a kis csoport a házhoz érkezett, amelyben Leményi határrendőrkapitány lakik, a kapitány megállította őket, kijelentve, hogy a lakosság itt maradhat, de az apostoli kormányzó határátlépését nem találja rendben, miért is visszautasítja Magyarországra. Az eset nagy felháborodást keltett annál is inkább, mert az apostoli kormányzó a határtól visszaküldte kocsiját, amellyel idáig érkezett és így gyalog kellett neki az utat egészen hazáig megtenni.

Ez történt Csanálos községben. Az ügy háttérében az áll, hogy ennek a kapitánynak a magyar-román határon való működése ellen régóta sok panasz merül fel, magyar részről, sőt már diplomáciai uton is felhívta Magyarországra a román hatóságok figyelmét és kérte, hogy mindkét ország érdekelt lakossága közötti harmónia érdekében helyezék el a határtól Leményi kapitányt. Leményi ez akció mögött Székely Gyula személyét sejtí és így — méltán — az a felfogás alakult ki, hogy bosszúból követel el az ap. kormányzó elleni hajsztát.

Székely Gyula apostoli kormányzó nem tehetett mást, minthogy visszagyalogolt székhelyére, de bejelentette a történetet az illetékes magyar fősolgabírósnál, amely továbbította a magyar kormányznak. Az esetnek valószínűleg diplomáciai következményei lesznek.

Az eset éppen Nagykároly környékén, ahol az apostoli kormányzó személyét nagy tisztelet övezi, érthető kínos megütközést váltott ki.

Ha Magyarországra utazunk, az ERDELYI LAPOKAT kérjük az újságdrusitónál és kávéházakban. Az összes erdélyi újságok közül mi érkezünk leggyorsabban Budapestre.

Ha jól akarja magát érezni és jól akar étkezni, keresse fel a

Széchenyi kerthelyiséget

Oradea—Nagyvárad Rákóczi-ut 11.

hol naponta erdélyi flekkenek és nyáron sülték a n. é. közönség izlése szerint lesznek elkészítve. Elsőrendű román és magyar konyha. Menü rendszer. Naponta frissen csapolt

Dréher Haggemacher

féle »Special« világos és barna sörök, kitűnő tisztán kezelt fajborok lesznek felszolgálva. Figyelmes és pontos kiszolgálás, elsőrendű cigányzene. — A mai viszonyokhoz képest teljesen mérsékelt árak.

Menü árak:

25, 30 és 40 Lei.

1 drb. bélszin flekken	— — — —	10 lei
1 drb. sertés flekken	— — — —	12 lei
mitité	— — — —	4 lei

Borok kihordásra

Fehér asztali	— — — —	10 lei
Leányka	— — — —	12 lei
Delavári	— — — —	16 lei
Köschiller	— — — —	16 lei
Sashegyi	— — — —	18 lei
Bakator	— — — —	20 lei
Ráczürmös	— — — —	24 lei

Szives pártfogást kér:
Krajcsik István vendéglős.

Koldulási engedélyt kértek elkeseredésükben a szilágysomlyói nyugdíjasok

Bukarestben leirredentista agitátoroztak egy erdélyi magyar újságíróért azért, mert azt mondta, hogy nálunk se a tisztviselők, se a nyugdíjasok nem kapják hónapokig a fizetésüket. Ilyet csak az ország ellensége mondhat — felelték, mert az állam pontosan fizet. Bukarestben soha egy hónappal sem maradt adós senkinek. És az újságíró hiába bizonykodott — nem hitték neki. Hiszen a bukaresti lapok sem irnak erről soha semmit. Az országos elkeseredésről mi hiába hozzuk a cikkeket — a kormányhoz nem jut el. És ha eljut? Ha a minisztériumok sajtóreferensei kötelességükhöz képest jelentik is az Erdélyi Lapok tudósításait? Eredmény semmi. Mi mégis leszögezzük, mint kortörténetet, a jelentősebb eseményeket.

Szilágysomlyói tudósítónk jelentése szerint az ottani nyugdíjasok tömegben mentek fel a városházára, hogy a polgármester útján keressenek közbenjárót sérelmeik orvoslására. Az öreg, vert csapat szónokai, dr. G u r z e u Mihai, polgármesterhelyettes előtt előadta, hogy a somlyói nyugdíjasok túlnyomó része hat hónapra nem kapta ki a nyugdíját, de vannak olyanok is, akiknek hét hónapi illetményük van benn a kincstárnál. Elmondotta, hogy erre a bentartott nyugdíjra már régen felhi-

teleztek mézárósnál, suszternél, fűszeresnél, minden elképzelhető helyen, de a hitel és kontó teljes megszűnése miatt már hónapok óta bezárult előttük minden ajtó: nincs kenyérük, éheznek, rongyosak, a nélkülözéstől elpusztulnak — sirta a szónok a kegyetlen nyugdíjas-sorsot az egész öreg csapat félig lázadó, félig tehetetlen könnyhullatása közben. Kérték a polgármestert: irjon fel a megyei prefektushoz, hogy interveniáljon a pénzügyminiszternél az elmaradt és kenyeresnél, tejesnél, suszternél, boltosnál már régen lehitelzett nyugdíjak kifizetése iránt.

— *Vagy pedig adjanak ki koldulási engedélyt*, hogy a jószívű emberek könyörületességéből eltengessük még hátralevő napjainkat — végezte a szónok s a jobb napokat látott, békés, emberi jövőt remélt öreg nyugdíjasok el se pirultak a koldulási engedély szóra, mintha csakugyan másban se látnák már a nyugdíjassors radikális megoldását.

— *Vagy menjünk lopni?* — szakadt ki a nyomor elkeseredése a becsületes munka veteránjainak soraiból.

A polgármesterhelyettes jegyzőkönyvbe vette a nyugdíjasok panaszát s felterjeszti a megye prefektusához.

Megnyilt a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapest. (Saját tud.) Ma szombaton reggel 9 órakor megnyilt a Budapesti Nemzetközi Vásár.

A főkapu ott emelkedik toronymagasságban a Stefánia-uti főbejáratnál, mint hatalmas felkiáltójel, amely biztos kézzel íródott egy nagyszerű mondat után: *Dolgoztunk, alkotunk, itt vagyunk!*

A főbejáratnál megtorpannak az autók, gyors egymásutánban villant ki belőlük a meghívott előkelőségek: a kormány és budapesti diplomáciai testületek tagjai, az országgyűlés és a főváros vezető egyéniségei és képviselői, a hatóságok, az intézmények, a művészi, a gazdasági, a társadalmi élet kiválóságai, a külföldi látogatók illusztris egyéniségei. A főkapu előtt az érkezőket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Vásár elnöksége fogadja, elén dr. Eber Antal elnökkel és Maqyar Pállal, a Vásár-tanács alelnökével és Vértés Emillel, a Vásár ügyvezető alelnökével. A vendégeket felkéri a vásár megtekintésére és amint az első csoport belépett a főkapun ezzel már meg is nyílt a vásár, hogy kerek tiznapig szolgálja a szorgos ipar és a tisztes kereskedelem érdekeit, hogy gyönyörködtesse az eredményes munkáért lelkesedni tudó tömeget s hogy találkozó helye legyen egész Kelet-Európa közönségének.

Tizenegy óráig szakadatlanul tart a meghívottak özönlése s közben megérkezik Kenéz Béla dr., Magyarország ipar- és kereskedelemügyi minisztere, aki a fogadó bizottság kíséretében nyomban indul is a vásár megtekintésére. Déli 12 órától kezdve pedig már a nagyközönség részére is megnyitott a vásár.

Feltűnik, hogy már az első órákban is rengeteg a külföldi látogatók száma. Igen fontos ez, mert ők döntik el a vásár sikerét és igen nagy jelentősége van ennek, mert a külföldiek hatalmas érdeklődése azt jelenti, hogy az emberek erős hittel bíznak a viszonyok közeli jobbrafordulásán. Mernek utazni, mernek vásárolni és csalhatatlan kereskedői érzékkel már készülődnek arra, hogy hamarosan felendül majd a kereskedelem és ezzel együtt bekövetkezik az élet gyors gyógyulása is. A legutóbbi külföldi Messéken még nyoma sem volt ennek a bizakodó hangulatnak.

Amint az ember belép a vásár területére, egy soha nem érzett érzés fogja el: szinte nyomasztóan hatnak reá az arányaikban giganti-

kusan megnövekedett kiállítási csarnokok és a közel 400 kiállító káprázatosan gazdag bőkezűséggel felékesített standja.

Feltűnik és jólesik, hogy az idei vásáron a közönség minden olyan dolgot megkap, ami csak kényelmét szolgálhatja. Ruhátár, borbély, pihenők, vendéglő, kávéház, cukrászüzem, mindenhol fedett sétányok, tolmácsok, cicerónék, vám-, szállítmányozási-, biztosító intézeti kirendeltségek, pénzváltók, informáló iroda, exportiroda, ahol a devizakedvezmények igényelhetők, a kamara képviselő-közvetítő irodája, posta és távirtda hivatal, interurban-telefon, rádió-adóállomás, ahonnan bárki küldhet üzenetet, reklámkirendeltség, az összes külföldi lapokat árusító központ, orvos, utólagos vizumot adó iroda, a nap minden órájában tanulságos, ismeretterjesztő és szórakoztató előadások a kongresszus-pavillonban, olcsó filléres kostolók mindabból az izes, zamatos ételből, italból, csemegéből, nyalánkságból, amit csak a nagyszerű magyarföld, magyarkonyha és magyar élelmiszeripar produkálni tud. És van a vásárnak olcsó, de különlegesen finom „B. N. V. Hungária” nevű cigarettája is, amelyet a vásár területén gyárt a közönség szemeláttára a M. Kir. Dohányjövődék.

A külföldről és a vidékről nagy tömegek érkezését jelentették s minden napra újabb meg újabb tömegeket várnak. A vásárgazolvánnyal ugyanis a vásár utolsó napjáig május 16-*nak déli 12 órájáig* lehet a magyar vasutakon és hajókon féláron Budapestre érkezni s ugyanaddig érvényesek a külföldi vasutaknak a felutazásra vonatkozó jelentős utazási kedvezményei is. Visszafelé az utazási kedvezmények május 21-ig szólnak. Nemcsak pünkösden át, a vásár befejezéséig, hanem még azontul is majdnem egy teljes hétig lehet tehát Budapesten tartózkodni.

A bejelentett nagy forgalom ellenére sem kell azonban kényelmetlen utazástól tartani, mert a magyar vasutak a határtól Budapestig megerősített szerelvényeket, a szükséghez képest pedig különvonatokat is járatnak. A közönség kényelmét szolgálja ez is, mint az is, hogy a vásárgazolvány jogot ad előzetes szállásfoglalásra; a megérkezőket a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei azonnal megfelelően elszállásolják.

Az anarchista merénylők áldozatai

Amikor e sorokat írjuk, még nem állapították meg pontosan, hogy Doumer merénylője, Paul Gorguloff orosz fascista orvos anarchista volt-e, vagy nem? De a merénylet, amelyet elkövetett, pontosan az anarchisták által követett szabályok szerint történt és az, hogy a merénylő az intelligens osztályhoz tartozik, nem zárja ki, hogy anarchista nem lenne. Az anarchizmus u. i. ma már nem játszik nagy szerepet az ugynevezett munkásosztályok életében. A munkásmozgalomban az anarchizmus káros elmélete a XIX. század harmadik negyedében alakult ki az akkori Franciaországban és Oroszországban, főleg a kispolgári termelési viszonyok hatása alatt, bár figyelembe vették a Nyugateurópai lejátszó nagyipari fejlődés tényeit, mégis, alapjában véve, a kispolgári termelési módban gyökerezett.

Az anarchizmus téves és eléggé el nem ítélhető gondolata, amely a társadalmi rendnek állam és uralom nélkül való megvalósítására törekedett, már a görög bölcsészek kora óta a középkoron át folyton kísértett. Első ujabkori u. n. „apostola” az elméleti alapon álló Proudhon (1809—1865) volt, majd utána az orosz Bakunin már forradalmivá tette az elméletet, 1880 körül pedig szintén az orosz Kropotkin volt a forradalmi anarchisták vezére.

A legtöbb merényletet a XIX. század utolsó negyedében követték el, amikor az anarchizmus szinte járványszerűen terjedt a félrevezetettek körében, akik között, sajnos, igen sok intelligens ember is akadt.

Az elmúlt időkben a legtöbb merényletet Oroszországban követték el. Franciaországban III. Napoleon ellen Orsini követett el eredménytelen bombamerényletet, majd több mint harminc évvel ezelőtt Casimir Pierre és Carnot köztársasági elnökök életét oltotta ki anarchista tőre, Faure Felix elnök sem természetes halállal mult ki. Élékezetesebb merényletek voltak még: 1878 február 5-én Trepoval pétervári rendőrfőnököt lötte le Vera Szaszulics anarchista nő. II. Sándor cár ellen 1881 március 13-án követték el bombamerényletet és ugyancsak nihilisták áldozata lett Stolypin is. I. Károly portugál királyt és a trónörökösét is felrobantották, II. Mánuel lemondásával menekült meg a nihilista bomba elől. XIII. Alfons volt spanyol király ellen igen sokszor kíséreltek meg merényletet és nihilisták oltották ki Erzsébet királynő nemese, szép életét. Umberto olasz királyt is többször fenyegette bomba és revolvergolyó. 1903-ban Sándor szerb királyt és Draga királynőt gyilkolták meg összeesküvő szerb tisztok. A világháborúra vezetett Ferenc Ferdinánd és feleségének meggyilkolása, majd a Jaures elleni merénylet. Legutoljára 1921-ben Lenin ellen kíséreltek meg merényletet és többször Mussolini ellen is. Az utolsó az áldozatok között Doumer francia köztársasági elnök.

IRODALOM

A nagyváradi Szigligeti Társaság döntése irodalmi pályázatai fölött

A Szigligeti Társaság választmánya dr. Némethy Gyula prelátnak, kanonok elnökletével a szerdán délután hozta meg döntését az 1951 évi irodalmi pályázatai fölött, a bíráló bizottságok véleményének meghallgatása után. Az 1000 leies vers pályázatra beérkezett 71 vers 34 pályázótól. A bíráló bizottság tagjai voltak: Peródy György, Papp Lajos, Nosz Gusztáv, Szilas Izidor. A választmány úgy döntött, hogy az 1000 leies díjat megosztja a Tarlóvirág (10 vers) és Bihar 21 (2 vers) jellegű pályázók között. Dr. Némethy Gyula elnök bontotta fel a jellegű leveleket, a választmány előtt. Az első (Tarlóvirág) jellegű pályázója: Sárközi Gerő (Árpád község), a másodikiké: Bélyky László nagyváradi hírlapíró, az Erdélyi Lapok munkatársa.

Az elbeszélés pályázatra (1500 lei pályadíj) érkezett 23 pályázat. A bíráló bizottság tagjai voltak: Tabéry Géza, dr. Erődy Béla és Marót Sándor. A választmány a Nyárutó jellegű, A beérkezett című novellának ítélte a díjat. Írója: C. Bodnár Mária, a kiváló nagyváradi írónő.

Az irodalomtörténeti 2000 leies pályázatra csak egy munka érkezett. Bírálóbizottság: dr. Némethy Gyula, dr. Kohányi Rezső, Radó Pál és Szépkuthy Antal. A választmány a díjat kiadta a szerzőnek: Nosz Gusztáv nagyváradi ny. tanárnak.

HIREK

Felelős szerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 302.

Budapesti képviselő: **Dr. Verzár Gyula**
Budapest, IX., Lónyai-u. 34. t. 11.
(Telefon: 87-0-74)

1835
május
8.

Székely Bertalan születése

Adamosi Székely Bertalan, a legnagyobb magyar történelmi festő olyan időkben született Kolozsváron, amikor a nemzeti érzést világtörténelmi események váltották volna ki a gyermekből, — ha azt ősmagyar vérevel nem örökölte volna. Első ismert őse Bertalan, aki 1592-ben Báthory Zsigmond fejedelemtől nyerte a nemességet. Ősei mind kiváló emberek voltak. Az apja, Székely Dániel erdélyi guberniumi concipista, utóbb kamarai titkár volt. Székely Bertalan első iskoláit Kolozsváron járta s a betegeskedő ifjút a szabadságharc alatt szülei otthon tartották. Mivel az iskolák szüneteltek (osztálytársai nagyrészt honvédeknek álltak) a fiatal Bertalan minden idejét rajzolással töltötte és az átvonuló honvédtáborokat is felkereste, hogy studiumokat készíthessen. 1850-től 55-ig Bécsben folytatott művészi tanulmányokat, majd 1856 nyarán egy brassói rokonához ment, de ez a rokon, mert Székely Bertalan nem akart semmi „komolyabb” pályára menni, megpont tőle minden támogatást. Ekkor egy ideig Brassóban, majd Nagyszebenben cégtáblák festésével kereste meg kenyerét, de pártfogói akadtak és 1859-ben Münchenbe utazhatta tovább tanulni. Eleinte meglehetősen nagy hatással volt rá Rembrandt, ami ifjúkori önarcképén is észrevehető. Ezt a hatást hamarosan levette és első nagyobb kompozíciójával, a „Dobozy”-nal, amelyet a székesfehérvári négyület vásárolt meg 120 forintért, igen nagy sikert aratott. 1862-ben megfestette Greguss János arcképét és ezzel olyan nagy feltűnést keltett, hogy Münchenből hazautazott Budapestre, ahol elhalmoztak megrendelésekkel. Így olyan viszonyok közé került, hogy megfesthette erőteljes, drámai liktelésű történelmi képeit, majd 1900—1902-ben a Vajdahunyadi vár freskóit készítette el, melyhez a csodaszarvas regéjét használta fel. Ezek a falképek a magyar freskóművészet legszebb alkotásai között foglalnak helyet s tulajdonképp utolsó nagy művei voltak Székely Bertalannak, mert ezek után már csak keveset és ritkán festett. 1910 augusztus 22-én halt meg.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint zivataros, esőkre hajló idő várható, nyugatról sülyedő hőmérséklettel.

Május 10-iki ünnepek. A rendőrség felkérésére közöljük a nagyváradi május 10-iki ünnepség műsorát. Reggel fél 10-kor Te Deum a holdas templomban. Azután a helyőrség díszmenetben elvonul Ferdinánd király szobra előtt. Ebéd után 4 órakor a színházban az Astra tart díszelőadást. Este fél 9-kor a hadsereg fáklyás menete.

Kedden szigorított munkaszünet. Kedden, május 10-én nemzeti ünnep és szigorított munkaszünet. A husiparosok üzleteiket hétfőn este 9 óráig nyitva tarthatják, hogy a közönség beszerezhesse keddi hússzükségletét.

Adománykérés a kínai misszióhoz. A Kapisztrán szt. Jánosról nevezett Ferences rendtartomány három misszionáriust küld az idén is Paokingba (Hunan, Kína). Így együttesen lesz künn hat atya. Egy medicus theologus és három laikus testvér. A Ferences atyák kéri a kath. társadalmat, segítsék őket az utiköltségösszegyűjtésében, amely folszereléssel együtt kb. háromszázezer lej. Az adományokat készségesen közvetíti kiadóhivatalunk is.

A Láposy Zeneiskola ideiglenesen át-helyezve Bethlen-u. 20. szám alá.

Erdélyi népművészeti kiállítás a pesti mintavásáron. Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi vásáron az idén is részt vesznek Erdély magyar népművészeti remekei és gróf Bethlen Sándorné rendezésében egy külön pavillont töltenek meg. Dús választékban vannak kiállítva Torockó gyönyörű festett faragott bútorai, Kalotaszeg igazi magyar mintás varrottásai, fafaragású bútorai, Csik háziszőttes szőnyegek és Udvarhely férfi és női szőttei. A kiállított tárgyak magukon viselik Erdély egész magyarságának izlését és jellemző karakterét.

Nyugdíjnyelvek láttamozása a váradi pénzügyigazgatóságán. A nagyváradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a tumultus és torlódások elkerülése végett, még a hitellel megérkezése előtt, a nyugdíjasok minden hónapban előzetesen jelentkezzenek nyugdíjnyelveikkel láttamozás végett. Május hónapban a következő sorrendben kell jelentkezni: 9-én: O M N betűk; 11-én reggel: L K J betűk; délután: I H G F E betűk; 12-én: D C B A betűk; 13-án reggel: P R S Sz betűk; délután: T U V Z és Zs betűk.

A községi jegyzők nyomorukban két fizetést kérnek — s egyet se kapnak. Bihar megye időközi bizottságától három községi jegyző arra való hivatkozással, hogy most az állam fizeti őket s olyan redukciónak alkalmaztak, hogy képtelenek fizetésükből megélni, amit különben is rendetlenül kapnak, kérték, rendelje el, hogy fizetésüket a község egészítse ki. Az időközi bizottság azzal a megjegyzéssel utasította el kérésüket, hogy egyszerre nem lehet két helyről is fizetést húzni. Ezek szerint — mondotta egyik érdekelt jegyző, aki a folyosón várta az eredményt — egy helyről sem fogunk fizetést „húzni”...

Olcsó, kétszínnyomatos első áldozási emlékképek kaphatók Szent László nyomda Rt.-nél Oradea, Kath. Kör. Egy kép 17x27 cm. méretű 2.50, 13x23 cm. méretű 1 lej.

Borszék-fürdői állapotok. A Facla című bukaresti újságban olvassuk ezt az általánosan jellemző és Borszék fürdő helyzetét ismerlető s minket erdélyieket is szomorúan érdeklő cikket:

„A belügyminisztérium figyelmébe. A máramarosmegyei Borszék község siralmas helyzete.

Borszék község és törvénytelenségek karjában vergődik. A kormányváltás következtében, néhány „politikai kalandor”, kiket egyébként semmi sem fűz a községhez, megbuktatták a jegyzőt s időközi bizottságot szerveztek helyette, melynek elnöke Pászsa gör. keleti lelkész lett, aki máskülönben igazgató-tanító is. Ez, néhány egyén támogatásával, kiknek feje M. Ionescu és a csendőrség pártfogása mellett azon dolgozik, hogy a községet romlásba döntse. A bíró-lelkész és M. Ionescu először azon iparkodtak, hogy csak azok kaphassanak erdőt, akik áttérnek a gör. keleti vallásra. Ez a dolog nem sikerült. Most más utakon akarják az erdőt megkaparítani. A megvalósulás reményében M. Ionescu már fűrésztelepet is építtetett.

A főbíró nem mer erősen fellépni ellenük, mert a lelkész-bíró, M. Ionescu és valami Buciuman nevezetű egyén azzal fenyegették, hogy „Besszarabiába kerül, ha a liberálisok visszajönnek”.

Nem hiszem, hogy Iván püspök azért küldötte volna Borszékre a papot, hogy a hittérítést ilymódon csinálja, sem pedig a belügyminisztérium a postamestert, hogy ennek a lelkésznek a kántora legyen és hogy ilyen érdekes következet önkényének legyen kitéve, akiknek a rendeletéből néhány szerencsétlen embert összevert.

Ezzel a politikával egészen elidegenítették a kisebbségeket. Nem így kell csinálni a kisebbségek elrománosítását. Vannak erre más eszközök is”.

Egy bőrdöd csempészaru. Máramaros-szigetről jelentik: A máramaros-szigeti rendőrség újabban lefoglalt egy ládában háromszáz pár női glace-keztűt és százharminckét pár selyemharisnyát. A csempészárságot nyomozzák.

Az Erdélyi Bank megegyezett tisztviselőivel. Kolozsvárról jelentik: Megirtuk annak idején, hogy az Erdélyi Bank és Takarékpénztár és több felmondásban lévő tisztviselője között, kik hosszabb ideig állottak a pénzügyi szolgálatában, konfliktus támadt a nyugdíj kérdése körül. A tisztviselők azokra a nyugdíjárulásokra hivatkoztak, melyeket annak a pénzesportnak központi nyugdíjintézetéhez fizettek be hosszú éveken keresztül, melyhez az Erdélyi Bank is tartozott s ma is tartozik. A bank viszont azon az állásponton volt, hogy ennek a nyugdíjintézménynek elértéktelenedéséért nem felelős. A konfliktus, amint arról annak idején megemlékeztünk, bírók előtt folytatódott, hol a közelmúlt napokban békés egyezségben végződött. Az érdekelt tisztviselők egy-egy évre egy összegben megkapták összes illetményeiket, ezzel szemben pedig lemondtak nyugdíjigényükről s ezzel a per mindkét fél megegyezésére befejeztést nyert.

MEGMARTA A VIPERA A LIBAPASZTOR LEÁNYT. A kisküküllőmegyei Vámosudvarhely községben Szász István gazdálkodó Irén nevű kislánya a mezőn a libákat legeltette. A 12 éves kislánya a libalegelőn egy másik kis libapasztorral játszadozott, mikor a hátuk mögött levő bokorból sziszegést hallottak. Szász Irén hirtelen élesen felsivított és lábához kapott. Megrémlve látta, hogy egy kígyó van előttük, az csipette meg az Irén lábát. A gyerekeknek sikerült elszaladni a veszedelmes hulló elől, azonban Szász Irén lába a marás következtében percek alatt rohamosan dagadni kezdett. Szülei bevitték a dicsőszentmártoni kórházba, ahol jelenleg élet-halál közt van.

Május 11-én megindul a kolozsvár-nagyváradi út építése. Kolozsvárról jelentik: Azokkal a hírekkel szemben, melyek a kolozsvár-nagyváradi utépítés megakadásáról tudnak, a valóság az, hogy a munkálatok előkészítése folyik s az utépítés május hó 11-én tényleg megkezdődik 800 munkással a Bánffyhunyadi és Gyula közötti utszakaszon. Az út hat méter széles lesz. Építése azonban három méter szélességben történik, előbb az egyik, azután a másik oldalon, hogy a forgalom zavartalanul folyhasson. Alapja természetesen erre betonréteg következik, amelyre makadám réteget terítenek. Egy évi használat után pedig az utat még bitumen-réteggel is bevonják. Építése 385 millió lejbe kerül és négy évig tart. Az összegnek a felét a franciák az építkezés alatt kapják meg, a másik felét a befejezéstől számított hat év alatt részletekben. Az utépítést a vállalkozó francia cég szempontjából rendkívül megkönnyíti a mai alacsony munkabér. Napszámok 50—60 lej, szakmunkások 80—90 lej, iparosmunkások 70—90 lej munkabért kapnak. Az általános munkanélküliség mellett azonban így is áldás ez a munkaalkalom, mely egész vidéket juttat kenyérkeresethez. Annál is inkább, mert ezek a munkabérek, minden alacsonyáguk mellett is, még mindig magasak a falvakban ma fizetett napszámoknál. Amint hírlik ugyanis, a vállalkozók elsősorban falusi munkásokat alkalmaznak s nem nagyon rokonszenveznek a városi ipari munkanélküliek foglalkoztatásával. Ha az idő kedvez, úgy ez év őszéig mintegy hetven kilométeres utszakasz készül el.

HÁROM NEGER ELRABOLT EGY FEHÉR NŐT. Philadelphiából jelentik: Jacob Capaum gyümölcsárús látta, amint három néger egy fehér nőt erőszakkal egy automobilba hurcolt és a nővel eltűnt, mielőtt Capaum segítséget hozhatott volna. Azt hiszik, hogy ugyanez a három néger rabolt el fiatal fiút kedden, aki megszökött tőlük.

ZÜRICHI ZÁRLAT. Páris 20.17¹/₂. London 18.76. Newyork 511.25. Bruxelles 71.87¹/₂. Milánó 26.40. Madrid 40.70. Amsterdam 207.60. Berlin 121.90. Wien —. Szófia 371. Prága 15.16. Varsó 57.40. Budapest —. Belgrád 905. Bukarest 307.

NAGYVÁRADI VALUTAÁRFOLYAMOK. Pengő 22.20. Márka 40. Cseh korona 4.96. Dollár 164¹/₂. Dinár 2.70. Osztrák shilling 19.50. Angol font 615. Francia frank 6.60. Svájci frank 32.65. Lira 8.76.

Temesvárt az „Erdélyi Lapokra” előfizetés és hirdetés eszközölhető a „Missio” kegytárgy- és egyházi műipari üzletben. Timisoara, I. Püspöki palota.

Elsúlyedtek az utak Háromszéken. Kézdivásárhelyről jelentik: Hihetetlenül hangzik bár, de úgy van, hogy eltekintve a nagyon rossz ország- és megyei-utaktól, néhány községi út a szó teljes értelmében súlyosult Háromszék megyében. Így pl. a gelencei községi út, mely nagyon fontos közlekedési hely, több helyen kettészakadt és vízzel van borítva. A tavaly őszele ráhordott többszáz köbméter kavicsot elnyelte a föld és három-négyméter mélységben se lehet feltalálni. A közlekedés annyira veszélyes, hogy autóval meg se kísérik ráhajtani. A lovak szarvasmarhák hasig süppednek az ingoványos sárba. A község egyelőre tehetetlen, mert a befolyt utadót elvitték tőlük és még a máskor szokásos 25 százalékot se bocsátották a javítás fedezésére. A deszka, fa és zsindelyfuvarozással foglalkozó gelenceiek így képtelenek valami keresthez jutni.

A város fellobogozását és esti kivilágítását kéri a váradi rendőrség május 10-re. A május 10-iki egyesületi ünnepre a nagyváradi rendőrség felkéri (a hírlapok útján) a közönséget, hogy az épületekre jókarban levő nemzeti zászlót tűzzön ki és a körmenet idejére az ablakokat világítsák ki. A zászlók a következő nap bevonandók. A Keresk. és Iparkamara pedig ugyancsak ma szombaton hozzáuk küldött kommunikációjában azt kéri a kereskedőktől, hogy kétféle hosszú lobogókat készíttessenek, hogy méltó keretet adjanak az ünnepnek. Ezzel a kérelemmel azonban az Iparkamarának hamarabb kellett volna jönnie, mert a kérés teljesítése fizikai lehetetlenség, a hétfői nap nem elegendő és az üzletek nem gondoskodhattak elegendő lobogó anyagról sem. Ezért a feledékenységért magát okolja a Kamara elnöksége, mert ma az üzlettulajdonosok anyagilag sincsenek olyan helyzetben, hogy máról-holnapra a kérést teljesíthessék. Mindig feldiszítették illően üzleteik kirakatát, ami most sem fog elmaradni.

Ma van a Kath. Legényegylet májusi háziestélye. A Központi Katolikus Legényegylet tenniszszakosztálya ma este 9 órai kezdettel, felszerelése javára háziestélyt rendez olcsó helyárral.

Jorgának nyaralóhelyet ajándékoztak Albániában. Bukarestből jelentik: Az albániai román követ értesítette a miniszterelnököt, hogy az albán kormány szép kertés háztelket ajándékozott neki, Corfu szigetével szemben, Santa-Curataban. Kéri a követ Jorgát, adja meg a felhatalmazást a szükséges formások megtételére.

Halálugrás a mozdonyról. A nagyváradi fűtőháznál a robozó mozdonyról leugrott Ganescu Dumitru 16 éves lakatosinas. Fejét több helyen beszakította. Válságos állapotban szállították a kórházba.

A számtudósok nemzetközi gyűlése Turnu-Severinben. Bukarestből jelentik: Turnu-Severinben megkezdődött a nemzetközi matematikus kongresszus, amelyre a világ minden tájáról összegyűlnek a tudós professzorok. Román részről részt vesznek a kongresszuson Titeica, az akadémia főtitkára, a kiváló matematikus, Jonescu-Sisesti földmívelésügyi miniszter és Pompei, a képviselőház elnöke, aki szintén jeles matematikus.

Dán Fülöp budapesti neves szücs közli, hogy a nemes rókák ára a legutóbbi aukción nagy árvesztést szenvedett és neki sikerült akkor nagyobb tételt vásárolnia, miket most bocsát a közönség rendelkezésére igen olcsó áron. Ne felejtse el budapesti látogatása alkalmával a céget felkeresni: Dorottya-ucca 1. Gerbaud palota.

Aranynál többet ér

Dán Fülöp

BUDAPEST, Dorottya-ucca 1. szám.
Gerbaud-palota.

ezüst rókája

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a **Ferenc József** víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Százéves bukaresti templom kriptáiban magyar lelkész csontjai. Bukarestből jelentik: A bukaresti „Baratia” templom renoválásának munkálatai közben érdekes leletekre bukkantak. Senki sem tudta eddig, hogy a százados templom alapépítményei régi sírokat rejtettek magukban, amelyekben a múlt század elején Bukarestben szolgálatot teljesített katolikus lelkészek csontjai porladnak. A munkásoknak öt sírt tártak fel, amelyekben különböző állapotban levő csontmaradványokat találtak. A sírokat záró kőlapok felirata arra mutat, hogy a múlt század elején is, mint manapság, többféle nemzetiségű lelkészek látták el a plebánia teendőit. Az öt sír közül kettő olasz, kettő örmény felírású. Egy felírás azonban azt igazolja, hogy magyar lelkész is pihen a templom alatti sírboltban örök álmát: egy Babics nevű ferencrendi szerzetes. A parochia évkönyveiben nincsenek közelebbi adatok azokra a lelkészekre vonatkozólag, akiknek nyugalomát most rövid időre, megzavarta a templom újjáépítésének kegyeletes munkája.

A Pen-Clubok világkongresszusa Budapesten. Az „Idegenforgalmi Tudósító” jelenti Budapestről: Most már teljes erővel folyik a készülődés a Pen-clubok tagjainak összejövetelére, amely május 15—20-án lesz Budapesten. A nagy nemzetközi író-egyesülésnek, amelyhez 47 szervezet tartozik a föld minden részén, ez a tizedik, jubiláris kongresszusa. Világhírű költők, regényírók és essay-isták az íróparlament tagjai. Eddig Hágában, Bécsben és Varsóban üléseztek, rendszerint július havában, de nálunk ezek a májusi napok nagyon kedvező időjárással szokták fogadni a külföldi vendégeket s ezért döntött a londoni Pen-club égisze, illetve John Glasworthy elnökle a alatt álló Pen-clubközpont amellett, hogy a kongresszust pünkösdkor és az utána következő héten rendezzék. Magyarország idegenforgalmi szervei méltóképpen akarják Budapest kultúrértékét a jelentős vendégek elé tárni és a vidék egyes folklóre-sajátságait is igyekeznek bemutatni. A főváros Idegenforgalmi Hivatala Kovács házy Vilmos és Zilahy Dezső vezetése alatt májusi év óta dolgozik dr Mohácsy Jenővel, a Pen-club titkárával a kongresszus előkészítésén. Az Államvasutak igazgatósága különvonaton viteli le az írókat a Balaton mellé s hajókirándulást is rendez tiszteletükre. A különvonat május 16-án, püskösöd hétfőjén reggel 9 órakor indul a Keleti pályaudvarról és aznap éjjel előt érkezik vissza.

Orvosi hír. Dr Adonyi Jenő fogorvos rendelőjét Str. Regele Carol (v. Szilágyi Dezső ucca) 14 szám alá helyezte át. Rendel. d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

HALALOZÁSOK. Az Amerikai Magyar Nép-szavából olvassuk, hogy Newyork mellett Keesportban 68 éves korában meghalt a szatmármegyei csécei születésű Cs. Farkas Károly, aki feleségével, az ugyancsak csécei születésű Kósa Borbálával 36 évvel ezelőtt került ki Amerikába s hosszú idő óta mint nyugdíjas munkás éledegelt. Az elhunyt oszlopos tagja volt a Magyar Társaságnak s a Magyar Segélyező Szövetségnek. Felesége, két fia s unokái gyászolják.

Barta Juliánna 72 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz László ucca 22 sz. gyászháztól. „Kegelet”.

Dayka Margitnak, a Nagyváradról Budapestre került országos híri színművésznőnek édesanyja Berettyóújfaluban meghalt.

Székelyhídon Balek József földbírtokos Ilona nevű két és fél éves egyetlen gyermeke egy vízzel telt gödörbe esett és belefullt. A városka nagy részvete mellett temették el.

Szatmáron meghalt Ghetie László, Szatmármegyének a liberálisok alatt volt prefektusa. Szombaton temették nagy részvét mellett.

SPORT

Ma délután van a Kolping Sportegylet csolnakszentelése. Ma délután örömmel van a Nagyvárad Kolping Sportegyletnek. Az egyesület uszó-evező szakosztálya 6 új négy személyes evezőcsolnaktól épített s ezeket ma bocsátják vízre. Az uszó-evezőszakosztály ünnepélyes keretek között adja át rendeltetésének a kis Kolping-flottát. Huszonnégy mezőbe öltöztetett evezős sportfiu viszi délután 4 órakor a Körös-ucca 25. számú ház udvaráról a Sebes-Körös vízére a csolnaktól, ahol az egyesület elnöke vízrebocsátás előtt megáldja. Utána fényképezés. Az ünnepség rendezője Nemes István alelnök, aki egyszersmind mestere a csinosan elkészített csolnakoknak.

Kik játszanak ma a magyar—olasz válogatott mérkőzésen? A mai magyar—olasz derbyn az alábbi játékosok öltik magukra a magyar címeres mezt: Háda, Kalmár, Dudás, Borsányi, Sárosi, Lázár, Titkos, Cseh, Turay, Toldi, Hires. Tartalék: Horn, Takács II. és Korányi. Az olasz válogatott csapatban játszanak: Combi, Rosetta, Allemandi, Colombari, Ferraris, Bertolini, Constantino, Cesarini, Meazza, Magnozzi, Orsi.

A magyar futball súlyos veresége Grácban. Csütörtökön délután Grácban mérkőzött Nyugatmagyarország válogatott csapata Stájerország csapatával. A magyar csapat gólképtelensége miatt súlyos 7:1 arányú súlyos vereséget szenvedett. Félidő 4:1 volt.

Zsombolyán szép győzelmet aratott a Budai 11. A Romániában túrázó Budai 11. vasárnap Temesváradon játszott, ahol 2:1-re kikapott. Hétfőn Aradon már győzött 2:0-ra, csütörtökön pedig 5:0 (1:0) arányban iskola-játékkal megverte a zsombolyai csapatot. A gólokat Lyka, Ember, újra Ember, Polgár és Bachmann lőtték.

Magyarország és Finnország Davis-Cup mérkőzése. Magyarország idej első Davis Cup mérkőzésén a magyarok fölényesen megverték a finneket. A keddi 2:0-ás győzelem szerdán 3:0-ra növekedett. Végeredményben pedig a magyarok 5:0-ra verték meg a finn csapatot s ezzel jogot szereztek arra, hogy 20-án Dublinban rajthoz álljon a magyar csapat.

Ma a Törekvés, kedden a Crisana játszik a Wacker ellen. Ma délután fél 6 órakor mérkőzik a müncheni Wacker a nagyváradi Törekvéssel. A Törekvés a következő játékosokat állítja csatásorba a Wacker ellen: Farkas, Jámbor, Bartha, Dombi, Gróh, Nagy, Major, Feierstein, Sonnenwirth, Fábán, Kiss, Róth, Gábor I., II., Csont, Pajtás, Klein. Előtte a Crisana kombinált játszik a Törekvés kombinált ellen.

A 31. Eucharisztikus világkongresszusra Dublin, június hó 22-26.

bibornokok, érsekek és püspökök testületének legmagasabb vénöksege alatt a romániai zarándokokat

a „MISSIO” vezetése mellett a „Norddeutscher Lloyd Bremen” hivatalos kongresszus hája, a nires „LÜTZOV” szállítja a szent ugre való tekintettel igen mérsékelt díjazzal

Felvilágosítást nyújtanak az összes érseki, püspöki és plébánosi hivatalok és kath. egyesületek, valamint „MISSIO” Timisoara, I. Str. Lonovici No. 1. és

NORDDEUTSCHER LLOYD

Timisoara IV. Str. I. C. Bratianu (Uri-ucca) 10. jelentkezéseket elfogad és felvilágosítással szolgál az „ERDELYI LAPOK” kiadóhivatala. Oradea—Nagyvárad.

SZÉPIRODALOM

FÖLFELÉ.

**Az ujjamról a gyűrűket lehúztam
s elpergettem az országút porába,
— tán ráakad majd egy szomorú vándor,
kít megvigasztal a kő csillogása.**

**A nyakamról a gyöngyöket letéptem
és szerteszórtam a virágos réten,
majd megtalálja néhány játszó gyermek
ha báránnyelűk szállnak fenn az égen.**

**És játékos örömmel elgurítom
karjaimról az aranykarikákat,
tán kenyeret kap értük majd egy asszony,
kinek az arcán éhség ül és bánat.**

**S ha elmaradtak a csillogó terhek,
de könnyű lesz a hegytetőre érni,
s ha szembe jön majd egy daloló gyermek,
nem kell többé az útjából kitérni.**

**A hegytetőn, ezüstvirágos réten,
már nem kell kincstől, vágtyól menekülni,
s de könnyű lesz egy kismadár dalában
hőfehéren az égbe felrepülni.**

Csűrös Emilia.

Kölcsönpohár . . .

Irtó: FOLDI ISTVÁN

Vásárhelyen semmi pénzért sem kellett a deszka. Pedig eleget járták előlről s hátulról a szekert az asztalosok, de látszott az arcukon, hogy csak megszokásból csinálják; legeltetik a szemüket a szép szemerke szálakon, miközben búslakodva sóhajtozzák el egymásnak:

— Csak éppen nézem, mert még a tavalyi is ott áll, a kutyának sem kell most a bútor.

— No itt vásárt eiseze nem csinálók, vakarta meg a fejét Csere Jóska és mert hanyatlani kezdett az április eleji nap, jónak látta alakolni, hogy még szürkület előtt beállhasson a brassai útba.

Ameddig a szem ellátott, senki se mozgott az országúton. A vásárosok idejében hazatakarodtak, a motrok pedig még csak most készülődnek, hogy a kemény hófúvások után ismét megpróbálják az országúton való közlekedést. Nagy csendesség volt a mezőn is. A félig hóval fődött szántókon még csak férget se lehetett látni.

Jódarabig az útszélén levő viharvert gyümölcsfákat számolgatta unalmában, majd arról próbált magának magyarázatot adni, vajjon mit jelent az, hogy krízis? Százasor is hallotta ma a deszkapiacra emlegetni, de, hogy miféle lenne, azt nem magyarázta meg senki.

— Krízis, krízis . . . hümmögött magában és meglepte az álomság. Máskor is előfordul útközben, hogy szunnyadni volna kedve, ilyenkor hátra veti magát a szénás zsákra, kezefejére csavarja a gyeplőt s a két pej éppen úgy dőcögteni a szekert, mintha csak mellettük járna.

— Miért ne lehetne most is, hiszen még jó messzeszecske van Maksa, ahol szabályszerűen megint abrakolni kell . . .

— No Bátor, no Fecske, keccintett oda még egyet, mintha azt akarná kifejezni vele, hogy most aztán rajtatok a gond — és csendesen hanyat eresztette magát.

A deszkás szekér dőcögött, lipinkázott a pocsolyák között és hamar szemére lopódzott az álom. Egyenletes mély lélekzetekkel, néha fel-fel horkantva, még a száján is kicsordult a nyál, olyan jól esett az alvás. Pajzán tavaszi szelek, a székely tavasz első leheletei, a félre fordult sapka alól kiborzották a haját és ráforgatták a szemére. A Bátor s a Fecske pedig, mintha teljes tudatában lennének gazdájuk nyugodalmát illetőleg, szépen behuztak az országút közepén vert friss nyomba, ahol nem csavarták ide s tova a rudat a kicsorbult alapkövek.

Jódarabot mendegéltek így zavartalanul, mikor szembe feltűnt egy kinlódó motor. Hol az út jobb, hol a bal oldalán, hol pedig megint a közepén erőlködött nagy erősen. A dudát szakadásig fujta, hogy meglátta az út közepén haladó deszkás szekert s szemtelenül egyenesbe neki hajtott.

A fecskében meg lett volna még a jóakarát az úttörvény szabályaihoz alkalmazkodni, de lévén ő a halfelén való s a törvény kötelezően megparancsolja a jobbra térést, nem tudott erőszakot alkalmazni a Bátorra, amelyik máresak neve után itelve is, sehogyse szándékozott előzekénykedni a gyorskerekű, burrogó motor iránt.

Az autó lefékezett, a lovak megálltak. Akkor lépett ki egy feldühösödött pirosarcu ember hirtelen a kocsiból, mikor Jóska is önkéntelenül megérezve a változott helyzetet, éppen a krízis mi-benlétéről folytatott álombeszélgetését megszakítva, egyenesre fészkelődött a deszkák tetején.

Még csak az álmat se sikerült kitörülni a szeméből, már hullott feléje idegenül a szitkok árja.

Hamarjában meg se értette, csak egy-egy szó jelentősége villant át agyán, de sebtibe áttekintve a helyzetet, világosan látta, hogy a közepén járás mindennek az oka s jobbra húzta a gyeplő szátat.

Nem használt semmit. A motorból vékonyan sipitózott egy női hang, észrevehető kézmozdulatokkal is nógatva a soffört egy pofra, amit az nekiágaskodva ki is mért menten, aztán, mintha legjobban elvégezte volna dolgát, morogva belépett az ülésen heverő farkaskutya mellé és újra indította a motort, elpuffogtak a kanyarodónál.

— No, ezt megkaptam . . . s hamar még vissza se tudám adni, búslakodott igen erősen, ahogy fején helyre nyomta a félreecsuszott báránnyelűsapkát.

— De hadd el motor . . . rekedsz még bé a sárba, — hogy ájjon beléd a nehézség.

*

Brassóban jobb vásár volt. Hajnalban érkezett s már frustukra le is volt rakva mind egy szálit. A pénz háromszor is megolvasta, vett két kiflit a gyermeknek, egy kicsi kapát a leánykának s az asszonynak is egy félkiló kávét, hozzávaló nádmézzel és fordult ügyibe, hogy legalább éjfélkorra otthon lehessen.

Az üres szekér most vigabban szaladt a lovak után, a pénz ott zeregett a mebbevaló zacskóban, a nap is kezdett jó tavasziasan sütögetni úgy, hogy élvezet volt a szekerezés. Csak éppen egy kicsi hiba történt a Bátor patkóival, mert lemaradt valahol a hátulsó kettő. Jó gazda ember pedig nem hagyja kinlódni a jó állatot s ahogy falut ér, felvereti menten.

Egy cseppet megnyúlt a patkolás, megint szürkületbe hajlott s hosszú lett az árnyék, mire megindultak.

Az úton most is nagy csendesség volt, alig-alig jött szembe egy-egy száz szekér. A tegnapi esti motor dolog azonban nem ment ki a fejéből s most már a krízissel együtt ez annyira szórakoztatta, hogy elkerülte az álom egészen.

Besötétedett. Az égen vastag szürke felhők kezdtek gyülni és elzárták maguk mögött a csillagokat. Csak a lovak látták az utat, melyen lassu trappban biztosan haladtak hazafelé.

— Nete-ne. Villan fel az egyik kaptató alól egy erős reflektor sugár. De nem jön közelebb, csak áll, áll egyhelyben, makacsul. A motor se zug, a duda se jajgat, csak a nagy, káprázató fény árulja el, hogy autó áll ott.

Lassan melléje érnek. Most lássa meg, hogy éppen a tegnapi, a kékbátu, törpelejtő, amelyikből az ember kilépett volt és lekente neki a pofát.

Az agyán átszalad a leszámolás gondolata. Meghuzza a gyeplőt és szorosan mellette megáll. Akkor veszi észre, hogy alól, hanyat fekvő, erősen szuszogva kalapál valaki és idegenül káromkodik, mint a záporosó.

— Jóestét . . . köszön akaratlanul, hogy észrevesse magát.

— Bune seara, hangzik a válasz s hirtelen ki-kászolódik a sofför is az autó alól, nézegetni kezdi a szekérkét, de úgy látszik nem ismeri föl, mert hangja barátságos rezgést kap és beszélgetni kezd tört magyarsággal.

— Nem tudom menni, elromlani motor . . . Rossz . . . Te maga mensz faluba?

— Arra mennék — feleli Jóska.

— Elvinni engem faluba, hozni reperació? Kocsit is vinni. Tudom?

— Hát a kocsit éppen nem, szabadkociz jó-akarattal, de magát elviszem a faluig ingyen es-érti-e?

Az egy kicsit bucsalódik. Nem tudja ott merje-e hagyni a kocsit egyedül, de a vékony gummiköpeny alatt megborzolja a hideg. Gyorsan határoz. Matatva kivesz valamit a motorból, az ablakokat felhuzza, kialsítja a reflektort és bezárja az ajtókat, a farkaskutyát pedig odaülteti a kocsit elé és ráparancsol, hogy maradjon ott, amíg ő visszatér.

Jóska még a szénás-zsák ülést is átengedi neki és elkezd magában spekulálni.

— Jól megverhetném . . . — puszogja, — de nem viszen reá a lélek.

— Hanem valahogy mégis kéne neki valamit csinálni, legalább megkérdeni, hogy emlékszik-e a tegnapióra?

Már szólásra akarja nyitani a száját, mikor megcsapja fülét a józsi horkolás. Hátra néz. A fáradt ember ugyanúgy, ahogy ő csinálta tegnap, kezét feje alatt összefonva, mélyen alszik a rázószekérderekében.

A falu felől világosságot lát előtörni. Mind közelebb jön már, a motor zugását is elhozza a szél. Hirtelen, mintha megcsipték volna, leugrik a szekérről, zekéjét az alvóra veti, a gyeplőt óvatosan a mellére ereszti, a lovakat beleállítja az útközepébe s gyorsan ellépik a szántóföldek felé, majd zajtalanul ott settenkedik párhuzamosan a szekér irányában.

A fény rohamosan közeleg. Messziről szól a duda. Egyszer, kétszer. A lovak lesütött fejjel, nyugodtan szembe poroszkálnak. Az autó kerülget jobbra-balra, de a hófúvások olvadó pocsolyában nem tud kitérni. Megáll. A lovak is megállnak. Kettő is kiugranak az ajtón és szitkozódva ugrálnak a szekér felé. Nem látanak senkit, kézi villanylámpát vesznek elő és bevilágítanak a szekér fenekére.

— Puf, puf, hallja, ahogy suvaszják a soffört.

— Ronda paraszt . . . prúszköl egy nagyhasu.

— Nem tudsz vigyázni a szekeredre?

A sofför ébred. Kapkodja a fejét és két kézzel dörzsöli a szemét, nem ért semmit. Még kap egy nyaklevest, aztán a lovak zablóját megfogva, félreállítják a szekert az útból és gyorsan elrobognak.

Jóska is közelebb lépik, ahogy eltűnt a világosság és kis barna bajusza alatt mosolyra görbül a szája.

A másik még mindig értelmetlenül bámul az autó után.

— Kollégák . . . mutogat Jóska a hüvelyk ujjal utánuk. Azt hitték, hogy én aluszom a szekéren, de most már maga es tudja legalább, hogy mi az a krízis . . .

— No azért nem kell elkeseredni, itt van ne, gyuccson reá egy szivarra.

A sofför gépiesen nyul a cigaretta után, a felvillanó öngyújtó fényénél ráismer a tegnapi deszkásra és megdöbbszent arcán végig szalad a mosolygás.

— Erdeg vagy szekely . . . ropogtatja magyarul a szavakat és habotára fakadva mindkettőn térdüket verik a nagy boldogságban. Mint igazi jóbarátok válnak el a falu között.

— Szervusz szekely!

— Szervusz sofför — bucsuzkodnak erősen és melegen megrázzák egymás kezét.

A Z O T T H O N

A VASUTI MISSZIÓ

Mindenestre nehéz ma falun is az élet. Munka, napszám nincsen, — az „udvar“ birtokát felosztották, a földek egy része paragon hever, a megműveltek termésében sincs köszönet. Ára sincs, meg aztán olyan nagy bőségben sem termett, jó ha kitart jövő aratásig. Mit csináljon hát a jó dolgu, tűzről pattant fehérség otthon a falujában? ... Elmegy szolgálni! Ez még rendjén lenne. Csak hogy a városi nép is bajban van. Fél annyi cseléd sem kell mostanában, mint azelőtt. A szegény falusi leány nem tudja mihez kezdjen, egy-kettőre megkörnyékezi a csábítás:

— Gyere a fővárosba! — Ott arannyal fizetnek!

És a leány megy. Aranyat nem kap ugyan, de egy két cifra rongyot könnyen megszerez, ha odaadja érte egészségét, hitét, becsületét. Nagy részük sohasem látja meg többé a szülőfaluját, kórházakban ismeretlenül pusztulnak el, mások hazakerülnek gyógyulni, bányászni, fiataláguk elpoecskolt kincsei felett. Olyan is akad itt-ott egy-egy, aki cifraruhásan, aranygyűrűsen megy haza rövid látogatásra, hogy mint a romboló métely magával csalja a züllesztébe, erkölcsi fertőbe, mit sem sejtő társnőit.

Egetően nagy veszedelem ez népünkön, falvainkon. Küzd is ellene kisebb-nagyobb eredménnyel minden falun élő intelligens asszony. Csak hogy az okos lebeszéléssel megmentettek még tíz százalékát sem teszik ki a vesztébe rohanó fiatalágnak. A helyzet viaszatlan, elkeserítő.

Sok-sok ezer szerencsétlen falusi leány pusztult el ilyenformán, míg felemelte tiltó ujját a minden veszedelemben formát és érvényesülést találó jószág és szeretet.

Ma, amikor a falusi leányokat szállító vonat megérkezik a fővárosba és a Katik, Borik, Julcsák szorongó szívvel néznek körül a nagy idegenségben, — hozzájuk lép egy kedvesen mosolygó szürke fátyolos nővér és megkérdezi tőle barátságosan, hogy honnan jött és hová készül? Hol fogja tölteni az éjszakát? Van-e már helye, szállása? Ha nincsen, a nővér elvezeti az egészen közel levő otthonba. Ott szállást kaphat mindaddig, míg el tud helyezkedni, vagy ha nem sikerül állást kapnia, amíg visszaindul a szülőfalujába. Tulajdonképpen ez a legjobb megoldás. Sokszor megtörténik, hogy az idegen nagyváros forgatagától úgy megijed a falusi leány, hogy nem is kell túlsok rábeszélés és máris fogja a batyuját és indul hazafelé.

De ha sikerült elhelyezkednie, a szürke fátyolos nővér nem veszi le róla véglegesen a kezét. Elbeszélget vele, meghívja, előadásokat rendez neki. Az otthon keretén belül megismerkednek egymással a különféle vidékekről összegyűlt lányok, anyanyelvükön beszélgetnek és messzire elmarad tőlük az a testi-lelki pusztulás, melynek föltétlenül áldozatai lettek volna az idegen fővárosban a

szürke nővérek szeretettel feléjük nyújtott védő karja nélkül.

Ha már nem tudjuk őket itthon tartani, így megy utánuk a féltő szeretet, a szürke nővérek áldozatos gondoskodásában.

A vasuti missziók fontosságát ma már az egész világon ismerik. Nálunk a protestáns központhoz csatlakozva dolgozik a Román Nők Nemzetközi Szövetségének bizottsága, állami támogatással. Állandó inspekción tartanak és van egy otthonuk, ahol az állást kereső, vagy bajba került fiatal lányok kapnak elhelyezést.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség szerve a fribourgi központhoz csatlakozott. Bukarestben állást közvetítő hivatala van és egyelőre csak 14 ágyra berendezett otthona, közvetlenül a központi pályaudvar közelében. A munkát a Szociális Misszió testvérei látják el, a tőlük megszokott halkszavú figyelmességgel és gondos szeretettel. Gondosságuk azonban nemcsak a falusi lányokra terjed ki, hanem otthon találunk náluk az urilányok is, akik segítségre és támogatásra szorulnak. Tanítónők, nevelőnők, hivatalnoknők, akik egyedül állanak az idegen városban, testvéri szeretetet és meleg otthont találnak náluk.

Aldott munkájukat figyelemmel kísérjük és eredményeikről időnkint beszámolunk.

A zöld szemű szörnyeteg

Azt mondja a fiatal asszony, hogy észre sem vette, mikor surrant be, családi életébe. Talán a télen egy álarcos bálon, vagy az őszszel egy kirándulás alkalmával. Annyi bizonyos, hogy közöttük van a zöld szemű szörnyeteg és most már olyan hatalmassá nőtt, hogy összeomlással fenyegeti egész házasságát. Ott lenne megoldásnak a válás, de mi lesz azzal a három apró gyermekkel? Azért hát csak szenved, emésztli magát, már minden ruhája hull le róla úgy lefogyott. A férje meg csak gunyolódik a féltékenységen és talán még többet foglalkozik felesége barátnőjével, mint azelőtt. „Azzal a hitvány asszonnyal természetesen megszakítottam minden összeköttetést — írja — én sem lépem át többé a küszöböt, de tudom, hogy ő sem az enyémet!”

Bocsásd meg Bébi, — kedves ismeretlen kicsi társam, hogy leveledet kiemeltem a leveles ládából és külön cikkben válaszolok neked. Talán ennek az egész nagy bajnak az az oka, hogy Bébinék hívnak. Angolul mondva, magyarul írva. Ha Böske lennél, vagy Katica, — csak így, egyszerűen és magyarul: Katica, — akkor nem gyötörne halálra a féltékenység, hanem rögtön módját találnád volna annak, hogy vizet forralj és elforrázd ajtód előtt az ellenséget, mint annak idején Dobó Katica Eger váránál. De szegény kicsi asszonyka, te Bébi vagy, magad sem tudod, hogyan jutottál ehhez az idegen névhez. — hiszen olyan jó magyarul írsz. — és talán ezért töprengsz, válsárról, szakításról és közben sápadsz, pusztulsz napról-napra.

Nohát segítsünk a dolgon, és mentjük, ami menthető. A vízforrást azon kezdőd, hogy rögtön kibékülsz a barátnőddel és mint aki semmit sem sejt, igen vidámnak és boldognak látszol előtte. Tudom, hogy nem lesz könnyű, de meg kell tenned. Az otthonod, a fiókok követelik ezt tőled, akik legjobban szenvedik meg a felbomlott családi fészket. Aztán te annak idején így fogadtad: „Holtomiglan”, — nem pedig így: „Mindaddig, míg meg nem csal a legelső kétszínű barátnőmmel!”

Készülj hát fel a „visszahódító háborúra”. — Ó, nem magadért, hiszen én jól tudom, hogy te büszke és önzertelen teremtés vagy és világért sem hívnád vissza magadhoz férjednek azt az érzését, amit egyik barátnőd olyan

csúnya játékkal és olyan könnyen vett el tőled. Jól tudom, hogy magad előtt szégyenkezni legjobban, ha képes lennél az alakoskodásra.

És mégis azt mondom, hogy meg kell tenned, mert ez az egyetlen megoldása a te súlyos problémádnak.

Egyszerűen nem tudni semmit, arról az aljas játékról, ami körülötted történik és jó arcot vágni hozzá. Csak az első lépés nehéz, a többi majd magától jön. Szépen megfigyeled. A hibáit, fogyatékosait. Ehez persze szükséges, hogy sokat legyetek együtt. Aztán ha ő elment, vagy ti jöttetek haza ötle, a férjeddal kettesben elbeszélgettek. Szó sincs haragról, keserűségről egyetlen szavában sem. Inkább angyali részvétellel mondd:

— Szegény kis Klári mennyit szenved a patánasoktól. Igazán kellemetlen lehet! — vagy:

— Milyen ideges volt ma este szegény Klári. Láttam, hogy pofonította a cselédét. Nehéz dolog is ám a cselédek szekaturáit tőrni! — És ugyanakkor te egy darab tetsztával többet adsz a cselédnek, de úgy hogy a férjed ezt jól lássa.

Aztán éjjel-nappal róla beszélsz. Hogy milyen aranyos, milyen drága az a Klári. Milyen őszinte, becsületes jó lélek! Mennyire szeretnél hozzá hasonlítani. Szóval addig zenged a dicshimnuszokat, amíg a férjed maga mondja: — Ugyan hagyd el már kérlek, unom azt a folytonos Klárit!

De itt még nem szabad megállanod. Folytatod a naponkinti találkozásokat, és csak arra vigyázol, ha ő csinos, te egy fokkal még csinosabb légy, ha ő vidám, te még vidámabb, ha ő szellemes, légy te még szellemesebb. Ezen az úton haladva, föltétlenül eljön a nap, mikor a férjed azt mondja:

— Nézd kérlek, ne haragudj, de bevallom, hogy volt idő, mikor nagyon tetszett nekem az a Klári, de most igazán nem értem hogy mi tetszett nekem rajta!

És akkor már szakíthatsz Klárral. Már nem ellenség többé, barátnőnek meg — keress olyat, aki a tűzpróbát becsületesen ki tudja állni. Hiszen ismered a régi magyar fohász-kodást: „Uram, mentes meg a barátaimtól! — Az ellenségeimmel majd csak elbánok magam is! — Amíg ellenség van a kapunk előtt, addig harcolnunk kell a magunk fegyverével. A bányakodás egy lépéssel sem viszi előre az embert! — A zöld szemű szörnyeteg pedig az energiátlan, némán szenvedő emberek vérért szívja a legszívesebben. Ha szereted a férjedet, — és szeresd is egész lekeddel — könnyű lesz a megbocsátás és feledés. Csak arra vigyázz, hogy amit egyszer megbocsájtottál azt mindörökké feledd is el. Emléke se éljen többé soha egy megbocsájtott bűnnek. Igazi, mélyesleges boldogság csak ilyen megbocsátásból fakadhat. És ez a próbája az igazi szeretetnek. Hiszen könnyű dolog egy egészen tökéletes, hiba nélkül való embert szeretni! — A szeretet tulajdonképpen ott kezdődik, mikor egy bűnt meg tudunk bocsátani. Akkor kezdjük őt szeretni. Addig csak magunkat szerettük. És az is sokkal jobb, ha mi kell megbocsássunk valaminek, mint hogyha mi szorulnánk bocsánatra.

No, ugye, mire mindezt végig gondoltad

Néhány szó törvényes jogainkról

Egy utóbbi bukaresti telefonjelentés szerint Pop Valér erdélyi miniszter, a román nők delegátusának megígérte, hogy javaslatot tesz a romániai nők magánjogi felszabadítása érdekében. Ehhez elsősorban azt kell tudni, hogy a román törvények szerint a nő, amint férjhez ment, nem rendelkezik többé önkényesen vagyona felett. Szerződést sem nem vásárolhat, sem el nem adhatja birtokát. Ezen az igazságtalan helyzeten akar segíteni az erdélyi miniszter, megígért javaslatával. Tudnivaló egyébként, hogy hasonló a helyzete a férjes nőknek Európa többi államai-

ban is, egyedül a magyar törvények biztosítják a nők szabad rendelkezési jogát vagyonnuk felett abban az esetben is, ha férjénél vannak.

A női választójogról

Szükséges annyit tudni, hogy Romániában az általános választójogot még nem sikerült elérni. Ezzel szemben van azonban olyan törvény, mely szerint községi választásoknál a nők választók és választhatók is. Ezért tartsa figyelemmel a politikai eseményeket minden magyar asszony és községi választások alkalmával föltétlenül éljen törvényben biztosított jogával, azaz vegyen részt a választásokon.

Meghódítottuk a várost

minden versenyt kizáró

rendkívüli olcsó árainkkal

Nézzé meg kirakatainkat

Tegyen egy próbavásárlást

Tömegeladás Rákóczi-ut 3. szám Hollós és Meinl között

a feltékenység zöld szemű szörnyetege egészen kicsi gyökcskává törpült és most már egyedül csak rajtad mulik, hogy teljesen kiüzzed az életedből.

Emlékezz a Per Gynt legutolsó jelenetére, mikor Per visszatér a fehérhajú Solvejg-

hez, aki egész életén át várta. Per bűnbánattal roskad a földre és Solvejg melléje ül, ölébe emeli fejét:

„Fiáskám, te semmit sem vétettél!”
Nem gondolod, hogy Solvejg sorsa az örök asszonyi sors leggyönyörűbb színholuma?

A „fiatal” mozgólavák

Az ucca poros és szürke, a rikkancsok rekedten kiáltoznak, a konflislovak fáradtan és öregén bólogatnak a standon és a járókelők sötét arccal néznek maguk elé.

Aztán egy csapásra változik az ucca képe. A poros járdára ütemesen mozgó árnyékok rajzol a nap, a rikkancsok arcán mosoly siklik át, a járókelők figyelnek és derűs arccal lépegetnek tovább. Egészen megváltozott az ucca képe. Pedig semmi sem történt, csak egy nő ment végig a járdán. Egyszerű, szürke ruhája, csinos kicsi kalapja van. Szerényen lépeget, de járásának olyan a ritmusa, hogy szinte muzsikál lépteit alatta a járda.

Érthetetlen! — Rikító színek, lármás beszéd helyett, hogyan lehet szürke ruhával, szótalan, szerény viselkedéssel felderíteni az ucca képét!

Pedig lehet. Annak a hatalmas világegyetemnek, melynek minden egyes ember miniatűrre kicsinyített képe, legfőbb törvénye és szabálya az egyensúly. Az ember élete is úgy tökéletes, ha mindenben megtalálja az egyensúlyt. Ebből származik az élet ritmusa és minden szépsége. A töprengés, keserűség, kétségbeesés, minden pusztító betegségnél ártalmasabb és veszedelmesebb. Küzdeni kell ellene épp úgy, mint a tbc, vagy más veszedelem ellen.

A mai idők különösen nehéz feladatok elé állítják az embert. Könnyen rokkann meg a válla, hajlik a feje tanácstalanul féloldalra és lesz a járása bizonytalan, ingó-lengő. Ki sem kell emelni ebből az általánosításból különösebben a nőt, akinek keresztje mostanában minden eddigi időknél sokkal súlyosabb.

De rá kell vezetni az embert arra, hogy töprengéssel, kesergéssel soha senki sem javított még a sorsán. Egyetlen menekvés: a helyzetbe derűs lélekkel való belenyugvás. Megkeresni és megtalálni mindent, ami szép és vigasztaló a legnehezebb helyzetben és viszonyok között is. Mert hiszen minden csak attól függ, hogy milyen szemmel nézzük és milyen szívvel fogadjuk. Mennyi öröm és boldogság fér meg néha egy földes szobácskában, a szalmatető alatt és mennyi gyötrődés és könny perog a fényes palotákban. Az a legboldogabb ember, aki a saját életét függetlenül tudja környezeté behatásaitól, ehelyett saját lelki gazdagságát árasztja a körülötte levőkre, élők és élettelen tárgyakra.

Igy jutunk vissza a járdán végighaladó nőhöz, aki minden feltűnést keltő eszköz nélkül felderíti az ucca képét.

Elsősorban a mozgólavái rugalmasak és könnyűek. Mindennél fontosabb. A rugalmas mozgólavák titka már nem csak a lelki egyensúlyban rejlik. Ehez már épp úgy segítséget

kell venni, mint a ráncok elleni harcban a lanolin krémeket. A rugalmas mozgólavák a sport és rendszeres tornászás eredménye. Azzal ma már mindenki tisztában van, hogy a sport épp úgy hozzátartozik a mai ember életéhez, akár a szappan, vagy a tiszta víz. De sokan vannak, akiket vagy elfoglaltságuk, vagy anyagi okok gátolnak meg abban, hogy valamilyen sportot űzhessenek. Ezeknek mulaszthatatlanul fontos lenne az otthon való svéd torna. Egy negyed vagy félórát mindenki könnyen rászánhat lefekvés előtt, felkelés után. Nem nagy dolog és az eredménye óriási. Nemcsak az izmok helyes fejlődése, főleg a hajlerakódás megszűnése, hanem a torna után bekövetkező egészséges álom is hozzájárul ahhoz, hogy mozgólaváink rugalmasak és fiatalok legyenek. Szakértők mondják, hogy többet érő szépséget jelentenek a jó mozgólavák, mint a legszebb arcvonások.

A fiatal mozgólavák megőrzésének, vagy visszaszerzésének még egy titka van: A fegyelmet és rendszeres táplálkozást.

Egy üdeségéről és fürgeségéről ismert nyolcvan éves nagymamát mikor megkérdezték, hogy miért nem öregedett meg, azt felelte mosolyogva:

„Azért gyerekek, mert egész életemen át egyebet soha nem vacsoráztam, mint két almát és egy pohár tejet!”

„Aki a nagyot, s szépet s a tisztát nem tiszteli, az saját lelkének disszonanciáit viszi a világba s nem talál semmit, ami által s amín ő maga jobbá, nemesebbé válhat. Az ilyen ember hernyó a káposztán; él, eszik, s minél tovább él, annál több lyuk, ür, foszlány van körülötte; az ilyen ember olyan, mint a meztelen csiga: magának sem épít házat, az üde, virágos pázsiton meg szenny jelzi a nyomát. Az ilyen ember kioltja a fényeket és a saját lelkének sötétségét önti maga köré. Világszemlélete nem igaz, nézetei hamisítványok.

(Prohászka: Magasságok felé).

Egy perzsa király legjelesebb orvosát küldötte el Musztafa Kalifához, ha netán beteg volna valaki a kalifa udvarában, gyógyítsa meg. Az orvos legelső kérdése ez volt, mikor megérkezett: „Micsoda étrend szerint élnek ebben az udvarban?”

Kérdésére azt felelték: „Itt mindenki csak akkor eszik, amikor éhes és sohasem eszik annyit, hogy még többet ne bírna enni!”

— No, akkor én mehetek is rögtön vissza — mondta az orvos — mert itt nekem semmi dolgom nem akad!”

KONYHA

Csúsztatott palacsinta. Szükséges hozzá: 7 dkg. vaj, 7 dkg. porcukor, 7 tojássárgája, 8 dkg. liszt. Mindezt jól elkeverjük. Hozzáadjuk a 7 tojás kemény habját és feleresztjük egy félliter tejjel. Tejmerő kanálnyit öntünk a palacsintasütőbe, melyben forró a zsír. Csak egyik oldalát sütjük ki, aztán óvatosan kicsúsztatjuk a tészta tálra. A sületlen, míg oldalát behintjük vaníliás cukorral. Erre csúsztatjuk a következőt, míg torta magasságú lesz. Melegen tálaljuk. A palacsinták sületlen oldala krémszerű töltelékkel képez és igen jóízű. Cukorral és őrölt dióval hintjük be kívülről az egészet.

Citrom torta. Szükséges: 6 tojás sárgája, 17 dkg. cukor, 1/2 citrom leve. Habzásig kavargatjuk. Ezután 10 dkg. lisztet és a 6 tojás keményrekevert habját adjuk hozzá. Tortaformában sütjük. Ha kihűlt 3 részre vágjuk és megtöltjük a következő töltelékkel: 15 dkg. vaját 15 dkg. cukorral habzásig kavargatunk. Előbb egy negyed liter tejet két kávékanálnyit liszttel folytonos kavarással közben felforralunk és félre tesszük kihűlni. Ebből krémszerű anyag lesz. Ehhez keverjük a cukorral elkavart vajat és hozzáadhatunk egy kis citrom levét is meg finomra őrölt mandulát (diót is lehet, vagy mogyorót). A lapokat megtöltjük és kívül is ezzel kenjük be a tortát, azután lehintjük finomra őrölt dióval, vagy mandulával.

Képviselő fánk. Tíz evőkanál vizet forralunk, ebbe 10 dkg. vajat és 10 dkg. lisztet teszünk. A pépszerű anyagot kihűtjük egy kicsit, azután belekavargatunk 4 egész tojást. Vajjal kikent tepsibe evőkanálnyit mennyiséggel rakunk kis csomókban bizonyos távolságban egymástól. Egyenletes tűznél indianer nagyságúra nőnek fel. Ha kihűlt, késsel óvatosan lecsedjük az alsólapját és lyukacsos belsejét krémmel töltjük. Lehet csokoládéval is leönteni kívülről, de vaníliás cukorral is behintjük.

Péksütemény. Falun élő emberek sokszor keseregnek azon, hogy nem juthatnak hozzá a naponkinti friss vajás péksüteményhez. Úgyes gazdasszony ezen is tud segíteni. 3 dkg. vaj és 1 deci tejből élesztővel kemény kovászt csinálunk. Ha jól megkelt, hozzáadjuk még 25 deka lisztet és másfél deci tejet. Jól eldolgozzuk, kelni is hagyjuk, azután két kicsi cipót formálunk belőle. Kinyújtjuk és a kerek lapokat három vágással, hat egyforma háromszögre vágjuk. A háromszög széles oldalánál kezdjük sodorni a kifli formát. Apró zsemlecskéket is formálhatunk. Ebből a mennyiségből 12 darab legfinomabb „délutáni vajás sütemény” lesz.

Megjelent

„A bérleti törvények kodexe”,

vagyis az összes kivételes bérleti törvényeknek csoportosított, összefüggő ismertetése. Írta: Dr. Lengyel Zsigmond ügyvéd, a Háztulajdonosok Szövetsége ügyvezető elnöke. Kiadja a Háztulajdonosok Szövetsége. Kapható a szerzőnél Oradea, Str. Avram Iancu 13. és lapunk kiadóhivatalában. Ara 30 lej, vidéki megrendeléseknél 35 lej, mely postabélyegeken is beküldhető.

A Z O T T H O N

A VASUTI MISSZIÓ

Mindenestre nehéz ma falun is az élet. Munka, napszám nincsen. — az „udvar” birtokát felosztották, a földek egy része parlagon hever, a megműveltek termésében sincs köszönet. Ára sincs, meg aztán olyan nagy bőségben sem termett, jó ha kitarthat jövő aratásig. Mit csináljon hát a jódolgu, tüzről pattant fehérség otthon a falujában? ... Elmegy szolgálni! Ez még rendjén lenne. Csak hogy a városi nép is bajban van. Fél annyi cseléd sem kell mostanában, mint azelőtt. A szegény falusi leány nem tudja mihez kezdjen, egy-kettőre megkörnyékezi a csábítás:

— Gyere a fővárosba! — Ott arannyal fizetnek!

És a leány megy. Aranyat nem kap ugyan, de egy két cifra rongyot könnyen megszerez. Ha odaadja érte egészségét, hitét, becsületét. Nagy részük sohasem látja meg többé a szülőfaluját, kórházakban ismeretlenül pusztulnak el, mások hazakerülnek gyógyulni, bántódni, fiatalságuk elpocsékolt kincsei felett. Olyan is akad itt-ott egy-egy, aki cifraruhásan, aranygyűrűsen megy haza rövid látogatásra, hogy mint a romboló métegy magával csalja a zülleszt, erkölcsi fertőbe, mit sem sejtő társnőit.

Egétlen nagy veszedelem ez népünkön, falvainkon. Küzd is ellene kisebb-nagyobb eredménnyel minden falun élő intelligens asszony. Csak hogy az okos lebeszéléssel megmentettek még tíz százalékát sem teszik ki a vesztébe rohanó fiataliságnak. A helyzet végzetlen, elkésztő.

Sok-sok ezer szerencsétlen falusi leány pusztult el ilyenformán, míg felemelte tiltó ujját a minden veszedelemben formát és érvényesülést találó jószág és szeretet.

Ma, amikor a falusi leányokat szállító vonat megérkezik a fővárosba és a Katik, Borik, Julcsák szorongó szívvel néznek körül a nagy idegenségben. — hozzájuk lép egy kedvesen mosolygó szürke fátyolos nővér és megkérdezi tőle barátságosan, hogy honnan jött és hová készül? Hol fogja tölteni az éjszakát? Van-e már helye, szállása? Ha nicsen, a nővér elvezeti az egészen közel levő otthonba. Ott szállást kaphat mindaddig, míg el tud helyezkedni, vagy ha nem sikerül állást kapnia, amíg visszaindul a szülőfalujába. Tulajdonképpen ez a legjobb megoldás. Sokszor megtörténik, hogy az idegen nagyváros forgatagától úgy megijed a falusi leány, hogy nem is kell túlsok rábeszélés és máris fogja a batyuját és indul hazafelé.

De ha sikerült elhelyezkednie, a szürke fátyolos nővér nem veszi le róla véglegesen a kezét. Elbeszélget vele, meghívja, előadásokat rendez neki. Az otthon keretén belül megismerkednek egymással a különféle vidékekről összegyűlt lányok, anyanyelvükön beszélgetnek és messzire elmarad tőlük az a testi-lelki pusztulás, melynek föltétlenül áldozatai lettek volna az idegen fővárosban a

szürke nővérek szeretettel feléjük nyújtott védő karja nélkül.

Ha már nem tudjuk őket itthon tartani, így megy utánuk a féltő szeretet, a szürke nővérek áldozatos gondoskodásában.

A vasuti missziók fontosságát ma már az egész világon ismerik. Nálunk a protestáns központhoz csatlakozva dolgozik a Román Nők Nemzetközi Szövetségének bizottsága, állami támogatással. Állandó inspekción tartanak és van egy otthonuk, ahol az állást kereső, vagy bajba került fiatal lányok kapnak elhelyezést.

Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség szerve a fribourgi központhoz csatlakozott. Bukarestben állást közvetítő hivatala van és egyelőre csak 14 ágyra berendezett otthona, közvetlenül a központi pályaudvar közelében. A munkát a Szociális Misszió testvérei látják el, a tőlük megszokott halkszavú figyelmességgel és gondos szeretettel. Gondosságuk azonban nemcsak a falusi lányokra terjed ki, hanem otthon találunk náluk az urilányok is, akik segítségre és támogatásra szorulnak. Tanítónők, nevelőnők, hivatalnoknők, akik egyedül állanak az idegen városban, testvéri szeretetet és meleg otthont találunk náluk.

Aldott munkájukat figyelemmel kísérjük és eredményeikről időnkint beszámolunk.

A zöld szemű szörnyeteg

Azt mondja a fiatal asszony, hogy észre sem vette, mikor surrant be, családi életébe. Talán a télen egy álarcos bálon, vagy az őszszel egy kirándulás alkalmával. Annyi bizonyos, hogy közöttük van a zöld szemű szörnyeteg és most már olyan hatalmassá nőtt, hogy összeomlással fenyegeti egész házasetüket. Ott lenne megoldásnak a válás, de mi lesz azzal a három apró gyermekkel? Azért hát csak szenved, emésztí magát, már minden ruhája hull le róla úgy lefogyott. A férje meg csak gunyolódik a féltékenységén és talán még többet foglalkozik felesége barátnőjével, mint azelőtt. „Azzal a hitvány asszonnyal természetesen megszakitottam minden összeköttetést — írja — én sem lépem át többé a küszöböt, de tudom, hogy ő sem az enyémet!”

Bocsásd meg Bébi, — kedves ismeretlen kicsi társam, hogy leveleddel kiemeltem a leveles ládából és külön cikkben válaszolok neked. Talán ennek az egész nagy bajnak az az oka, hogy Bébinek hívnak. Angolul mondván, magyarul írva. Ha Böske lennél, vagy Katica, — csak így, egyszerűen és magyarul: Katica, — akkor nem gyötörne halálra a féltékenység, hanem rögtön módját találná volna annak, hogy vizet forralj és elforrázd ajtód előtt az ellenséget, mint annak idején Dobó Katica Eger váránál. De szegény kicsi asszonyka, te Bébi vagy, magad sem tudod, hogyan jutottál ehhez az idegen névhez. — hiszen olyan jó magyarul írsz. — és talán ezért töprengsz, válszról, szakításról és közben sápadsz, pusztulsz napról-napra.

Nohát segítsünk a dolgon, és mentjük, ami menthető. A vízforralást azon kezd, hogy rögtön kibékülj a barátnőddel és mint aki semmit sem sejt, igen vidámnak és boldognak látszol előtte. Tudom, hogy nem lesz könnyű, de meg kell tenned. Az otthonod, a fiókok követelik ezt tőled, akik legjobban szenvedik meg a felhomlott családi fészket. Aztán te annak idején így fogadtad: „Holtomiglan”, — nem pedig így: „Mindaddig, míg meg nem esal a legelső kétszínű barátnőmmel!”

Készülj hát fel a „visszahódító háborúra”. — Ó, nem magadért, hiszen én jól tudom, hogy te büszke és önértékes teremtes vagy és világért sem hívnád vissza magadhoz férjednek azt az érzését, amit egyik barátnőd olyan

csúnya játékkal és olyan könnyen vett el tőled. Jól tudom, hogy magad előtt szegénykednél legjobban, ha képes lennél az alakoskodásra.

És mégis azt mondom, hogy meg kell tenned, mert ez az egyetlen megoldása a te súlyos problémádnak.

Egyszerűen nem tudni semmit, arról az aljas játékról, ami körülötted történik és jó arcot vágni hozzá. Csak az első lépés nehéz, a többi majd magától jön. Szépen megfigyeld. A hibáit, fogyatékosait. Ehez persze szükséges, hogy sokat legyetek együtt. Aztán ha ő elment, vagy ti jöttetek haza ötéle, a férjeddal kettesben elbeszélgettek. Szó sincs haragról. Keserűségről egyetlen szavadban sem. Inkább angyali részvétellel mondd:

— Szegény kis Klári mennyit szenved a patánasoktól. Igazán kellemetlen lehet! — vagy:

— Milyen ideges volt ma este szegény Klári. Láttam, hogy pofonütötte a cselédet. Nehéz dolog is ám a cselédek szekaturáit túrni! — És ugyanakkor te egy darab téstával többet adsz a cselédnek, de úgy hogy a férjed ezt jól lássa.

Aztán éjjel-nappal róla beszélsz. Hogy milyen aranyos, milyen drága az a Klári. Milyen őszinte, becsületes jó lélek! Mennyire szeretnél hozzá hasonlítani. Szóval addig zenged a dicshimnuszokat, amíg a férjed maga mondja: — Ugyan hagyd el már kérlek, unom azt a folytonos Kláriit!

De itt még nem szabad megállanod. Folytatod a naponkinti találkozásokat, és csak arra vigyazol, ha ő csinos, te egy fokkal még csinosabb légy, ha ő vidám, te még vidámabb, ha ő szellemes, légy te még szellemesebb. Ezen az úton haladva, föltétlenül eljön a nap, mikor a férjed azt mondja:

— Nézd kérlek, ne haragudj, de bevallom, hogy volt idő, mikor nagyon tetszett nekem az a Klári, de most igazán nem értem hogy mi tetszett nekem rajta!

És akkor már szakíthatsz Kláival. Már nem ellenség többé, barátnőnek meg — keress olyat, aki a tűzpróbát becsületesen ki tudja állni. Hiszen ismered a régi magyar fohász-kodást: „Uram, ments meg a barátaimtól! — Az ellenségeimmel majd csak elbánok magam is!” Amíg ellenség van a kapunk előtt, addig harcolnunk kell a magunk fegyverével. A bántódás egy lépéssel sem viszi előre az embert! — A zöld szemű szörnyeteg pedig az energiátlan, némán szenvedő emberek vérért szívja a legszivesebben. Ha szeretted a férjedet, — és szeresd is egész lekeddel — könnyű lesz a megbocsájtás és feledés. Csak arra vigyázz, hogy amit egyszer megbocsájtottál azt mindörökké feledd is el. Emléke se éljen többé soha egy megbocsájtott bűnnek. Igazi, mélyesleges boldogság csak ilyen megbocsájtásból fakadhat. Es ez a próbája az igazi szeretetnek. Hiszen könnyű dolog egy egészen tökéletes, hiba nélkül való embert szeretni! — A szeretet tulajdonképpen ott kezdődik, mikor egy bűnt meg tudunk bocsájtani. Akkor kezdjük őt szeretni. Addig csak magunkat szeretünk. És az is sokkal jobb, ha mi kell megbocsássunk valamin, mint hogyha mi szorulnánk bocsánatra.

No, ugye, mire mindezt végig gondoltad

Néhány szó törvényes jogainkról

Egy utóbbi bukaresti telefonjelentés szerint Pop Valér erdélyi miniszter, a román nők delegátusának megígérte, hogy javaslatot készít a romániai nők magánjogi felszabadítása érdekében. Ehhez elsősorban azt kell tudni, hogy a román törvények szerint a nő, amint férjhez ment, nem rendelkezik többé önkényesen vagyona felett. Szerződést sem köthet, csakis a férje, így férjétől függetlenül sem nem vásárolhat, sem el nem adhatja birtokát. Ezen az igazságtalan helyzetet akar segíteni az erdélyi miniszter, megígérte javaslatával. Tudnivaló egyébként, hogy hasonló a helyzete a férjes nőknek Európa többi államai-

ban is, egyedül a magyar törvények biztosítják a nők szabad rendelkezési jogát vagyona felett abban az esetben is, ha férjnél vannak.

A női választójogról

Szükséges annyit tudni, hogy Romániában az általános választójogot még nem sikerült elérni. Ezzel szemben van azonban olyan törvény, mely szerint községi választásoknál a nők választók és választhatók is. Ezért tartsa figyelemmel a politikai eseményeket minden magyar asszony és községi választások alkalmával föltétlenül éljen törvényben biztosított jogával, azaz vegyen részt a választásokon.

M

re

Nézze

T

a féltékenység kicsi gyököska csak rajta m életéből.

Emlékezz mikor Per

Az ucca po kedten kiáltozn őregen bologatr lét arccal nézne

Aztán egy A poros járdar zol a nap, a rik a járókelők figy tovább. Egészen dig semmi sem a járdán. Egysz kalapja van. S olyan a ritmus alatt a járda.

Érthetetlen széd helyett, h talan, szerény v képét!

Pedig lehet temnek, melyne tőrre kicsinyít szabálya az egy tökéletes, ha m súlyt. Ebből szá den szépsége. A esés, minden pu és veszedelmes mint a tbc, vagy

A mai idők állítják az embe la, hajlik a feje a járása bizonyt emelni ebből az a nőt, akinek ke diגי időkenél vo

De rá kell vo rengéssel, keser meg a sorsán. Eg derős lélekkel v megtalálni mind legnehezebb hel Mert hiszen mi lyen szemmel n juk. Mennyi ör egy földes szobá mennyi gyötrődé lotákban. Az a l életét függetleni saítól, elhelyett a körülötte levő

Igy jutunk v höz, aki minden felderíti az ucca

Elsősorban könnyűek. Mind mozdulatok titka súlyban rejlik.

Meghódítottuk a várost

minden versenyt kizáró

rendkívüli olcsó árainkkal

Nézzé meg kirakatainkat

Tegyen egy próbavásárlást

Tömegeladás

Rákóczi-ut 3. szám
Hollós és Meinel között

a féltékenység zöld szemű szörnyetege egészen kicsi gyököcskává törpült és most már egyedül csak rajtad mulik, hogy teljesen kiüzzed az életedből.

Emlékezz a Per Gynt legutolsó jelenetére, mikor Per visszatér a fehérhajú Solvejg-

hez, aki egész életén át várta. Per bünbánattal roskad a földre és Solvejg melléje ül, ölébe emeli fejét:

„Fiacskám, te semmit sem vétettél!”

Nem gondolod, hogy Solvejg sorsa az örök asszonyi sors leggyönyörűbb színboluma?

A „fiatal” mozdulatok

Az ucca poros és szürke, a rikkancsok rekedten kiáltoznak, a konflislovak fáradtan és örege bólogatnak a standon és a járókelők sötét arccal néznek maguk elé.

Aztán egy csapásra változik az ucca képe. A poros járdára ütemesen mozgó árnyékot rajzol a nap, a rikkancsok arcán mosoly siklik át, a járókelők figyelnek és derűs arccal lépegetnek tovább. Egészen megváltozott az ucca képe. Pedig semmi sem történt, csak egy nő ment végig a járdán. Egyszerű, szürke ruhája, csinos kicsi kalapja van. Szerényen lépeget, de járásának olyan a ritmusa, hogy szinte muzsikál lépteit alatt a járda.

Ertheletlen! — Rikító színek, lármás beszéd helyett, hogyan lehet szürke ruhával, szótalan, szerény viselkedéssel felderíteni az ucca képét!

Pedig lehet. Annak a hatalmas világegyetemnek, melynek minden egyes ember miniatűrre kicsinyített képe, legfőbb törvénye és szabálya az egyensúly. Az ember élete is úgy tökéletes, ha mindenben megtalálja az egyensúlyt. Ebből származik az élet ritmusa és minden szépsége. A töprengés, keserűség, kétségbeesés, minden pusztító betegségnél ártalmasabb és veszedelmesebb. Küzdeni kell ellene épp úgy, mint a tbc, vagy más veszedelem ellen.

A mai idők különösen nehéz feladatok elé állítják az embert. Könnyen rokkann meg a válla, hajlik a feje tanácstalanul feloldalra és lesz a járása bizonytalan, ingó-lengő. Ki sem kell emelni ebből az általánosításból különösebben a nőt, akinek keresztje mostanában minden eddigi időknél sokkal súlyosabb.

De rá kell vezetni az embert arra, hogy töprengéssel, keserűséggel soha senki sem javított még a sorsán. Egyetlen menekvés: a helyzetbe derűs lélekkel való belenyugvás. Megkeresni és megtalálni mindent, ami szép és vigasztaló a legnehezebb helyzetben és viszonyok között is. Mert hiszen minden csak attól függ, hogy milyen szemmel nézzük és milyen szívvel fogadjuk. Mennyi öröm és boldogság fér meg néha egy földes szobácskában, a szalmatető alatt és mennyi gyötrődés és könny perog a fényes patlakban. Az a legboldogabb ember, aki a saját életét függetlenül tudja környezeté behatáraitól, ehelyett saját lelki gazdagságát árasztja a körülötte levőkre, élők és élettelen tárgyakra.

Igy jutunk vissza a járdán végighaladó nőhöz, aki minden feltűnést keltő eszköz nélkül felderíti az ucca képét.

Elsősorban a mozdulatai rugalmasak és könnyűek. Mindennél fontosabb. A rugalmas mozdulatok titka már nem csak a lelki egyensúlyban rejlik. Ehez már épp úgy segítséget

kell venni, mint a ráncok elleni harcban a lanolin krémeket. A rugalmas mozdulatok a sport és rendszeres tornászás eredménye. Azzal ma már mindenki tisztában van, hogy a sport épp úgy hozzátartozik a mai ember életéhez, akár a szappan, vagy a tiszta víz. De sokan vannak, akiket vagy elfoglaltságuk, vagy anyagi okok gátolnak meg abban, hogy valamilyen sportot űzhessenek. Ezeknek mulaszthatatlanul fontos lenne az otthon való svéd torna. Egy negyed vagy félórát mindenki könnyen rászánhat lefekvés előtt, felkelés után. Nem nagy dolog és az eredménye óriási. Nemcsak az izmok helyes fejlődése, főleg a hájlérakódás megszűnése, hanem a torna után bekövetkező egészséges álom is hozzájárul ahhoz, hogy mozdulataink rugalmasak és fiatalok legyenek. Szakértők mondják, hogy többet érő szépséget jelentenek a jó mozdulatok, mint a legszebb arcvonások.

A fiatal mozdulatok megőrzésének, vagy visszaszerzésének még egy titka van: A fegyelmet és rendszeres táplálkozást.

Egy üdeségéről és fürgeségéről ismert nyolevan éves nagymamát mikor megkérdezték, hogy miért nem öregedett meg, azt felelte mosolyogva:

„Azért gyerekek, mert egész életemen át egyebet soha nem vacsoráztam, mint két almát és egy pohár tejet!”

„Aki a nagyot, s szépet s a tisztát nem tiszteli, az saját lelkének diszsonanciáit viszi a világba s nem talál semmit, ami által s amin ő maga jobbra, nemesebbé válhatnék. Az ilyen ember hernyó a káposztán; él, eszik, s minél tovább él, annál több lyuk, ür, foszlány van körülötte; az ilyen ember olyan, mint a meztelen csiga: magának sem épít házat, az üde, virágos pázsiton meg szenny jelzi a nyomát. Az ilyen ember kioltja a fényeket és a saját lelkének sötétségét önti maga köré. Világszemlélete nem igaz, nézetei hamisítványok.

(Prohászka: Magasságok felé).

Egy perzsa király legjelesebb orvósát küldötte el Musztafa Kalifához, ha netán beteg volna valaki a kalifa udvarában, gyógyítsa meg. Az orvos legelső kérdése ez volt, mikor megérkezett: „Micsoda étrend szerint élnek ebben az udvarban?”

Kérdésére azt felelték: „Itt mindenki csak akkor eszik, amikor éhes és sohasem eszik annyit, hogy még többet ne bírja enni!”

— No, akkor én mehetek is rögtön vissza — mondta az orvos — mert itt nekem semmi dolgom nem akad!”

KONYHA

Csúsztatott palacsinta. Szükséges hozzá: 7 dkg. vaj, 7 dkg. porcukor, 7 tojássárgája, 8 dkg. liszt. Mindezt jól elkeverjük. Hozzáadjuk a 7 tojás kemény habját és feleresztjük egy féliter tejjel. Tejmerő kanállyal öntünk a palacsintasütőbe, melyben forró a zsír. Csak egyik oldalát sütjük ki, aztán óvatosan kicsúsztatjuk a tészta tálra. A sületlen, híg oldalát behintjük vaniliás cukorral. Erre csúsztatjuk a következőt, míg torta magasságú lesz. Melegen tálaljuk. A palacsinták sületlen oldala krémszerű töltelékkel képez és igen jóízű. Cukorral és örölt dióval hintjük be kívülről az egészet.

Citrom torta. Szükséges: 6 tojás sárgája, 17 dkg. cukor, 1 1/2 citrom leve. Habzásig kavargatjuk. Ezután 10 dkg. lisztet és a 6 tojás keményrekevert habját adjuk hozzá. Tortaformában sütjük. Ha kihűlt 3 részre vágjuk és megtöltjük a következő töltelékkel: 15 dkg. vajat 15 dkg. cukorral habzásig kavargatunk. Előbb egy negyed liter tejet két kávékanállyal liszttel folytonos kavarással közben felforralunk és félre tesszük kihűlni. Ebből krémszerű anyag lesz. Ehhez keverjük a cukorral elkavart vajat és hozzáadhatunk egy kis citrom levét is meg finomra örölt mandulát (diót is lehet, vagyogyorót). A lapokat megtöltjük és kívül is ezzel kenjük be a tortát, azután lehintjük finomra örölt dióval, vagy mandulával.

Képviselő fánk. Tíz evőkanál vizet forralunk, ebbe 10 dkg. vajat és 10 dkg. lisztet teszünk. A pépszerű anyagot kihűtjük egy kicsit, azután belekavarunk 4 egész tojást. Vajjal kikent tepsibe evőkanállyal mennyiséget rakunk kis csomókban bizonyos távolságban egymástól. Egyenletes tűznél indianer nagyságúra nőnek fel. Ha kihűlt, késsel óvatosan leszedjük az alsólapját és lyukacsos belsejét krémmel töltjük. Lehet csokoládéval is leönteni kívülről, de vaniliás cukorral is behintjük.

Péksütemény. Falun élő emberek sokszor keseregnek azon, hogy nem juthatnak hozzá a naponkinti friss vajas péksüteményhez. Úgyes gazdasszony ezen is tud segíteni. 3 dkg. vaj és 1 deci tejből élesztővel kemény kovászt csinálunk. Ha jól megkelt, hozzáadunk még 25 deka lisztet és másfél deci tejet. Jól eldolgozzuk, kelni is hagyjuk, azután két kicsi cipót formálunk belőle. Kinyújtjuk és a kerek lapokat három vágással, hat egyforma háromszögre vágjuk. A háromszög széles oldalánál kezdjük sodorni a kifli formát. Apró zsemlecskéket is formálhatunk. Ebből a mennyiségből 12 darab legfinomabb „délutáni vajás sütemény” lesz.

Megjelent

„A bérleti törvények kodexe”,

vagyis az összes kivételes bérleti törvényeknek csoportosított, összefüggő ismertetése. Irta: Dr. Lengyel Zsigmond ügyvéd, a Háztulajdonosok Szövetsége ügyvezető elnöke. Kiadja a Háztulajdonosok Szövetsége. Kapható a szerzőnél Oradea, Str. Avram Iancu 13. és lapunk kiadóhivatalában. Ara 30 lej, vidéki megrendeléseknél 35 lej, mely postabélyegeken is beküldhető.

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

A SEBESŰLTEK

Irta: Szenor Ilika

Elefántnak ormánya fáj,
Kutyusnak a farka.
Bekente a doktorbácsi
S most kötés van rajta.

— Látod, látod, — szól a kutyus, —
Sebesültek lettünk!
— Látod, látod, — szól ormányos —
Minek verekedtünk!

A VADGALAMB FÉSZEK

Irta: Gödényi L. Zoltán

Tóni a falusi kisbíró fiacskája volt. Edesapját mindenki szerette a faluban. Ott laktak a faluvégén, Tóni is jó gyerek lett volna, ha nem lett volna olyan pajkos, hogy hét faluban nem akadt párja. De az öreg Solyombácsi minden pajkossága ellenére is nagyon szerette, hiszen egyetlen gyermeke volt és még hozzá árva is. Edes anyja három évvel ezelőtt halt meg.

De azért is szerette az öreg Solyombácsi Tónit, mert örült, hogy van aki helyettesítse olyankor, mikor neki a mezőn kell dolgoznia. Mert a kisbírónak az volt a legnagyobb feladata, hogy a szomszéd faluból el kellett hoznia a postát. Ha beteg volt, vagy másfelé akadt dolga, olyankor Tónit küldte el maga helyett.

Egy napon az öreg Solyombácsi befogta sovány lovat, a Harmatot, hogy szántani menjen vele a tagra. Tónit kiáltotta, aki nehezen mászott elő a szénapadláról, kezében néhány verébtojással. Mikor edesapját meglátta, elhajította a tojásokat és hozzá szaladt.

— Eredj fiam és mond meg a jegyző úrnak, hogy a mezőre megyek, a postával te méész! — szólta Solyombácsi.

Tóni igen örült ennek, mert ilyenkor egy kicsit el is csavaroghatott feltűnés nélkül. Tudta, hogy nincs sok ideje a csavargásra, madarászásra, mert a postáért a déli harangszókor kell indulni. Alig negyedóra múlva harangozzák a tizenkettőt, sietnie kell! Zsiga barátja biztosan várja már a temető mellett, miközben vigan parittyázik a madarakra, hát oda indult ő is.

Eszébe jutott, hogy a Szakáli néni sirján lévő akácán a vadgalamb fészekben kicsi fiókák vannak. Delet harangoztak, erre Tóni szaladni kezdett, nagy porfelleggel verve a háta mögé. Már nem törődött Zsigával. Mikor a sirhoz ért, felmászott a Szakálinéni korhadt keresztfájára. Már az akácfa ágát is majdnem elérte, mikor a kereszt megreccsent alatta és ő leesett a tövises bokorba. Nadrágja kiszakadt, lába vérzett. Semmi baj! — vigasztalódott. Majd bevarrja a csősznéni, hiszen a napokban adott neki egy pár galambot. A vérző lábával nem törődött. Leült a fűbe. A postáról egészen megfeledkezett. Mellényéből kivette a fényes ötlejest, amit a jegyző úr kisfiától kapott a füles bagolyért, azt nézegette. Elgondolkozott. Fölötte furcsa nyöszörgés hallatszott a vadgalambfészkekből. Milyen szomorú sorsa lett az ő tavalyi vadgalambjainak. Node a gyilkos macska is megkapta büntetését. Azóta üres a kalicka. Nem sokáig! Eppen csak pihen egy kicsit és mindjárt lesz másik vadgalambja.

Ujból mászni kezdett. A keresztiről elérte a fa alsó ágát. Egész könnyen jutott el a fészekig. Behuntya a szemét. Csak akkor nyitja ki, ha kezében lesznek a fiókák. Belenyúlt a fészekbe. Mi ez? . . . Kicsusznak a kezéből a fiókák . . . Talán bekente őket valaki, hogy ne tudja megfogni? . . . Vagy mi lehet velük?

Es milyen hosszúak! . . . Rosszat sejtve mászik feljebb, hogy belenézhesen a fészekbe. Akkor hirtelen erős szorítást érez a csuklóján, érzi, hogy valami kezére tekerőzik, azután elszédül. Sziszegést hall . . . elengedi kezéből az ágat . . . zuhan. Elterül a síron.

Ha tudta volna, hogy a kigyó néhány perccel ezelőtt mászott fel a fára, talán éppen akkor, mikor ő leesett a keresztiről . . . Az a jó Isten figyelmeztetése volt.

Fel akart állni, de nem birt sehogysem, mindig visszahanyatlott. Végül is engedelmesen fektette fejét a sírra és nem tudott többé a világról.

Zsiga ezalatt parittyával a kezében ugrott a madarak után. Messziről látta, hogy az egyik akácáról valami lezuhant. Odaszaladt és nagyot kiáltott, mikor Tónit ismerte fel. Irtózva látta a kezére csavarodott kigyót. Nem mert hozzá közeledni, hanem elszaladt a közelben lakó csőszékhez. Az öreg csősz futva jött. Egy üveg pálinkát is hozott, hogy megitassa Tónit, hátha akkor nem hat a kigyó mérge. Hiába volt, nem használt. Tóninak vége volt. A csősz Solyombácsiért szalasztotta Zsigát, ő maga leült Tóni mellé a sírra.

Solyombácsi nincs otthon. A szomszédok azt mondják Zsigának, hogy a mezőre ment. Zsiga rohan vissza. Reménykedik, hátha jobban lett Tóni, hátha nem halt meg! Hiú reménykedés volt.

A csősznéni utójára varrta meg szegény Tóni nadrágját és harmadnapra temetésre kondultak meg a harangok a kicsi falucskában. Az egész falu megsiratta Tónit meg azt a bánatos lelkű szegény öreg embert, az edes apját, aki alig tudott kibotorkálni a fia koporsója mellett a temetőig.

Az akácára új gerlice pár költözött. Vigan turbékolnak, nem bántotta őket többé senki. Zsiga a Dárius kincséért sem fogna többé sem parittyát, sem követ a kezébe, hogy madarat bántson vele.

A vadgalambok pedig elmesélgetik egymásnak néha-néha, hogy volt egyszer, hol nem volt, egy rossz kisfiú, aki üldözte a madarakat, de ugyancsak megbüntette a jó Isten érte! . . .

Emi néni üzeni:

Pallós Rózsai és Nusi (Arad). Hát bizony éppen az én virágom hiányzik a kertetekből, de nem baj, mert lehet még pótolni. Nagyon örülök, hogy azt is fogtok ültetni a kertetekbe, meglátjátok, mennyi örömtőlök lesz benne, mert az én legkedvesebb virágom a *rezeda*. Olyankor, ha majd az illatában gyönyörködtek, ugye fogtok egy kicsit én reám is gondolni?

Józsa Ibolyka (Székelyszentkirály). Szeretettel fogadlak kicsi olvasóim táborába Ibolykám és csak azt sajnálom, hogy miért nem jelentkezél már a télen, mikor hó és jég borította az egész világot. Olyan szép, tavaszi neved van, hogy tudom Télapó is hamarabb felszedte volna a sátorfáját, ha olvasta volna az Erdélyi Lapokban a nevedet: „Ibolyka”. Node megígérted, hogy szorgalmas levélíró leszel, hát most már hadd lássam azokat a szép hosszú leveleket. Rejtvénycsinálással nem próbálkoznál-e meg?

Végh Attila (Marosludas). Hol jobb vajjon: Nagyanyónál, vagy odahaza? A titkos irást várom! — *Török Zsolt* (Segesvár). Köszönöm a szép fényképfelvételeket, nagyon kedves tőled, hogy elküldted, hadd lássam, milyen volt a segesvári árvíz. Mindenféle rejtvényt küldhetsz, az a fő, hogy érdekes és eredeti legyen. Körrejtvényed nagyon ügyes, csak előbb meg kell beszéljem a nyomdász bácsival, hogy vajjon le tudjuk-e közölni? — *Uferbach Maryan* (Nagyvárad). Nehezebb rejtvényeket húgo-cskám, ezeket még a kicsi óvodások is meg tudják fejteni. — *Prizsli Gizike* (Nagyvárad). Jól esik a ragaszkodásod Gizikém, hogy „művészeted” egy-egy újabb mesterművét elküldd nekem. Adja

a jó Isten, hogy az életben mindig és mindenütt olyan megértésre és szeretetre találj, mint ahogyan én fogadom ezeket a te kedves kicsi festményeidet és kézimunkádat. Ha nehéz a „hollandi lány”, — hadd el szívem vizsgálja utánra, most első legyen a tanulás. Ambár jól tudom, hogy téged ezen a téren sem kell féltetni! — *Fröhlich Iluska* (Nagyvárad). Ez már rejtvény! Sorra kerül. — *Kovács Imre* (Micske). Remélem Anyuci meggyógyult már Imruskám és te sem leszel többé beteg. Abból a szép ibolyából, amit nekem szántál, miért nem kötöttél egy csokorral a szitakötő szárnyára! — Bizonyára elhozta volna nekem! — *Szenor Ilika* (Nagyvárad). Örülök a versednek Ilikém, rejtvényeid is ügyesek. Csak írjál bátran ezután is, Anyuka nem fog haragudni érte, mert hiszen még a kicsi Józsika is büszke lesz a nővérekéjére. — *Julier Cuni* (Nagyvárad). Nehezebb rejtvényeket Cunikám! — *Labud Lacika* (Gyulaféhérvár). Hát kinyomtatjuk a jövő számban az öcskösök nevéit is a rejtvényfejtők között. Ugye, így meg leszel elégedve! Megkaptad-e már a könyvet? — *Sólyom Cinci* (Nagyvárad). Elég nekem Cincikém, ha „kicsi húgom” vagy, — ne légy „kiváló tisztelőm” is, mert én a ti kicsi szívetek szeretetére pályázom és a szeretetben benne van már a tisztelet is. — *Nagy Domi* (Brassó). Olyan ügyesen mutatkoztál be leveledben, hogy szinte hallottam, amint összeverted a bokádat. Isten hozott kicsi olvasóim közül! A rejtvényed nagyon ügyes, sorra fog kerülni. — *Haberland Kató* (Nagyvárad). Eredetibb rejtvényeket kérek Katókám, tudom én, hogy telik a te buksidból olyan is.

REJTVÉNYEK

1. Keresztrejtvény

Harmath Zoltí, Lili, Tibor, Marosujvár.

1		2		3
4				5
7				

Vízszintes sorok: 1. Hajón van, 4. Köszönés, 5. Disz, 7. Idegen pénz.

Függőleges sorok: 1. Fiú név, 2. Igekötő, 3. Edes, 6. Személynévadás.

2. Számrejtvény

Beküldte: *Gremserger Sándor* Nagyvárad.

- 8, 14, 10. Férfi név.
- 12, 3, 20. Helyhatározó.
- 2, 7, 15, 9. Ezzel látunk.
- 11, 1, 6, 4. Katholikus szertartás.
- 1, 5, 17. Fenyít, másképen.
- 13, 19, 18. Rag.
16. Mássalhangzó.
- 1, 20. Egy közmondás.

A 92. számban közölt rejtvényeink helyes megfejtése: 1. Budapest. 2. Mikszáth Kálmán.

Megfejtették: Török Magda, Haberland Kató, Julier Cuni, Altnöder Csilla, Kovács Erzsébet, Lakatos Klári, Szenor Ilika, Fodor Lacika, Török Eszti, Prizsli Gizike, Mártonffy Bandi, Chaura Évike, Hesz Márta (Nagyvárad), Samboch Ica (Nagybörösnyó), Filep Magda (Szatmár), Labud Lacika (Gyulaféhérvár), Pallós Rózsai és Nusi (Arad), Hodán Vilma, Hodán Zorka (Petrozsény), Péró Ildikó és Emikó, Józsa Ibolyka (Székelyszentkirály), Kovács Imre (Micske), Fröhlich Iluska (Nagyvárad), Török Zsolt (Segesvár), Végh Attila (Marosludas).

A sorsoláson Chaura Évike (Nagyvárad) nyerte meg a meséskönyvet, kiadónvatalunkban átveheti.

Németo

1931-ben ma

mal zárult.

25 milliárd

kenése még

nek minteg

az 1930. évi

1931. évi be

míserimpor

ról 1970 mil

telen, hogy

csülhető ár

az import é

devizameg

hozójárult,

elérhető vol

litikai refor

néhány eszt

egész struk

Amikor ezt

magunk elő

red bennünk

tézkedésekre

nak ennyire

a német pé

a céltudatos

köszönhető.

tehát J. Fro

amikor „Die

tik” címen é

tette a néme

A munk

szervezéséne

a helyes elv

matozásu kö

igen súlyos

nak, az üzem

tatni szintén

végzése, nag

együttműköd

és kihasznál

részltsikert

zögazdaság f

mezőgazdasá

kekből kellő

által nem tu

termelés átsz

sikert és ha

rá, amelyet

amikor egy é

letét 7.50/o-ka

vetésterületét

zötlen talaj

került. Haso

zab és cukorr

árpát és a t

Az állatt

kább a minős

termelés és é

földi vajterm

parasztvaj, m

ig 920/o-a k

szült áru. Elr

tenyésztés ter

szintén kedve

melésnél sok

jelentkezett.

Ezután az

latására irán

lyesen állapít

sítés bevezeté

cionális egyé

mindig az all

minden konj

tési lehetőség

elkényeztetett

férközni, őt s

módon a ke

utópia Frost

kellene tenni

KÖZGAZDASÁG

Uj német agrárpolitika

Irta: Fellner Kálmán dr.

Németország külkereskedelmi mérlege 1931-ben majdnem 3 milliárd márka aktívummal zárult. Bár a kivitel 1930-hoz viszonyítva 2.5 milliárdal esett vissza, a behozatal csökkenése még jelentékenyebb és az előző éviéknél mintegy egyharmadrésze, amennyiben az 1930. évi 10.4 milliárd márka helyett az 1931. évi behozatal csak 6.7 milliárd. Az élelmiszerimport az 1930. évi 2969 millió márkáról 1970 millió márkára csökkent. Bár kétségtelen, hogy a behozott áruk átlagos 20%-ra becsülhető árhanatolása érezhetően befolyásolta az import értékének csökkenését, amelyhez a devizamegzsorítások, a nehéz gazdasági helyzet folytán beálló kisebb felvevőképesség is hozzájárult, mégis, hogy ez a szép eredmény elérhető volt, az nagyrészt annak az agrárpolitikai reformmunkának köszönhető, amellyel néhány esztendő alatt a német mezőgazdaság egész strukturáját sikerült megváltoztatni. Amikor ezt az eredményt számszerűen is magunk előtt látjuk, önkénytelenül is felébred bennünk a kíváncsiság, hogy milyen intézkedésekkel sikerült a német mezőgazdaságnak ennyire eljutnia. Sok tanulsággal szolgál a német példa, miután az eredmény nagyrészt a céltudatos agrárpolitikai intézkedéseknek köszönhető. Nagyjelentőségű munkát végzett tehát J. Frost dr., a müncheni egyetem tanára, amikor „Die aktuellen Fragen der Agrarpolitik“ címen érdekesen megírt füzetben ismertette a német agrárpolitika legújabb kérdéseit.

A munka mindenekelőtt a termelés átszervezésének kérdésével foglalkozik és abból a helyes elvből indul ki, hogy bár magas kamatozású kölcsönpenzen eszközölt investálás igen súlyos kárt jelentett a magángazdaságnak, az üzemeket külterjes gazdálkodásra bízni szintén hibás. A munkák gondosabb elvégzése, nagyobb tervszerűség, a szövetkezeti együttműködés, a piaci helyzet, a konjunktúra és kihasználása, mind olyan tényezők, amelyek részletsikert hozhatnak, amelyek az egész mezőgazdaság fejlődését mozdítják elő. A német mezőgazdaság nem állított elő bizonyos cikkekben kellő mennyiséget és minőséget és ezáltal nem tudta kielégíteni a fogyasztót. A termelés átszervezése mindenekelőtt itt ért el sikert és ha itt arra az eredményre mutatunk rá, amelyet a gabonatermelés terén értek el, amikor egy év alatt sikerült a rozs vetésterületét 7.5%-kal csökkenteni, ellenben a buza vetésterületét 20%-kal növelni. Mindez kedvezőtlen talaj- és éghajlati viszonyok mellett sikerült. Hasonlóképpen redukálni kívánják a zab és cukorrépa vetésterületét, kiterjeszteni az árpát és a takarmánynövényeket.

Az állattenyésztés terén az irányzat inkább a minőség javítását célozza. Így pl. a vajtermelés és értékesítés rákfenéje, hogy a belső vajtermelés 63%-a rosszul értékesíthető parasztvaj, míg pl. Hollandiában csak 8%-a, míg 92%-a kiváló minőségű, tejüzemben készült áru. Elméletileg legkönnyebb a baromfi-tenyésztés terén eredményt elérni, de itt is a szintén kedvező irányban haladó kertészeti termelésnél sok rentabilitást gátló momentum jelentkezett.

Ezután az értékesítési rendszer megváltoztatására irányuló mozgalmakat tárgyalja. Helyesen állapítja meg, hogy a szervezett értékesítés bevezetésének akadálya a gazda tradicionális egyéni értékesítési módszere, mely mindig az alku egyéni sikerére épített fel minden konjunkturát, minden jobb értékesítési lehetőséget mások elől eltitkolni. A mai elkényeztetett fogyasztóhoz közvetlenül hozzáférközni, őt személyesen felkeresni és ilyen módon a kereskedelmet kikapcsolni olyan utópia Frost dr szerint, amelyről inkább le kellene tenniük a gardáknak, mert még a

mezőgazdasági értékesítő szervek is csak helyenkint váltak be, a kereskedelem közvetítő tevékenysége tehát egyelőre ki nem kapcsolható. A szerző abban lát veszedelmet, hogy a tervgazdálkodás és az állami monopóliumok rendszere terjed és így az értékesítés elbürokratizálódása fenyeget. Hibáztatja, hogy a kereskedelem sanda szemmel nézi, különösen a szövetkezetek reformtörvényeit, amellyel az értékesítés megjavítására törekkenek. Az együttműködést sürgeti. A nagy fogyasztómegeket ellátó nagykereskedelemnek egységes minőségű, nagymennyiségű árutömegekre van szüksége, a kínálat összefoglalása, az áru egységesítése pedig a gazdaszervek feladata. Részletesen foglalkozik a standardizálás kérdésével, ismerteti az ezzel kapcsolatos német törvényt, valamint a tejtörvényt is. Megállapítja, hogy a szövetkezeti értékesítés tökéletes formái, mint amelyekkel Hollandiában és Dániában találkozunk, csak olyan vidékeken alkalmazhatók, ahol jelentős árufeltelegek találhatók és ahol a helyi piac ellátása másodrendű szerepet tölt be. Ez a megállapítás nagyjából hazánkra is illik. A szövetkezet igazi feladata Frost szerint, hogy minél inkább válják a ter-

melő „bizományosává”, olyan módon, hogy a bizalomra helyezzük a hangsúlyt.

E helyen részletesen nem ismertethetők a munka vám- és árpolitikai intézkedéseket tárgyaló fejezetei. Agrárpolitikai szempontból döntő fontosságú, hogy rövid néhány év alatt a védvám kérdések egész komplexumát gyakorlati alapon ismerhették meg úgy a termelők, mint a vámpolitika irányítói. A magas vám pl. nem mindig bizonyult tökéletes védelemnek a termelő szempontjából, mert nagy belső kínálat árnövelő hatását lerontotta, az elért eredmények azonban azt igazolták, hogy a bevezetett egységes, hézagmentes vámpolitikai elgondolás hozhatja meg csak a kívánt eredményt. Ha történetek is hibák, megállapítható, hogy a radikális vámpolitika a termelőnek a mai rendkívül súlyos válság közepette védelmet nyújtott és elhárította a teljes összeomlást. A szerző részletesen kitér a fejezetben a nemzetközi problémákra és megállapítja, hogy a közeledés helyett az elzárkózás felé haladunk a világgazdaság fejlődésének hátrányára.

Tárgyalja a következő fejezetekben a buza, rozs, takarmány, állattenyésztési politika legújabb intézkedéseit, a kertészeti termelés fejlesztésére hozott határozatokat, végül ugyan csak áttekinthető képet nyújt a hitelkérdésekről, a telepítési problémákról.

A szerző azzal zárja munkáját, hogy kiemeli annak fontosságát, hogy úgy a termelők, mint az agrárpolitikát vezető tényezők ne helyzeti előnyök elérését tűzzék ki maguk elé, hanem hosszú időre szóló, alaposan kidolgozott terv szerint haladjanak.

Konverziós közlemények

A lelkészre és tanítókra vonatkozólag már szerkesztői üzenetben rámutattunk arra, hogy ők igénybevehetik a konverziót, de csak akkor, ha saját földjük is van, ha azonban csak a tanítói, illetve plébánosi földet művelik, akkor nem, mert a törvény kifejezetten földtulajdonosokra vonatkozik.

Férj és feleség, vagy szülők és gyermekek, ha osztatlanul szerepelnek telekkönyvi tulajdonosokul, konverzió szempontjából külön-külön esnek elbírálás alá, tehát ha a férj és feleség közös birtoka 30 holdat tesz ki, vagyis külön-külön kevesebbük van 20 holdnál, mindegyikük külön a törvényes konverzió alá esik.

A törvény szerint férj és feleség kérhetik, hogy vagyonuk és adósságuk együttesen legyen konvertálva. Ezt csak akkor tehetik, ha mindkettő földművelő. A nagyváradi járásbíró már döntött is egy ilyen kérdésben. Egy hitelező beperelte újságíró adósát, aki arra hivatkozott, hogy feleségének szülője van, tehát az ő tartozása a felesége vagyonával és tartozásával együttesen konverzió útján lesz rendezendő. A bíróság a kifogást elutasította, mert a férj nem földbirtokos, tehát reá a konverziós törvény nem vonatkozik.

Orosok, ügyvédek, állandóan vitatják, hogy amennyiben szülőjük van, konverzió alá esnek, miután a törvény 1. §-a szerint földjüket maguk művelik, a 2. § szerint pedig a szőlőre betáblázott tartozás feltétlenül agrár tartozás. Ez nem áll. Argetoianu miniszter a parlamenti tárgyalásokon, mikor a lelkészről és tanítókról volt szó, világosan kijelentette, hogy ezek maguk művelik földjeiket és az eddigi törvények is földművelőknek tekintik őket, ellenben a városi szabadfoglalkozásuk részére a földművelés nem foglalkozás, hanem tőkebefektetés (plasament).

Legolcsóbb

üvegezési vállalat

az

„UNION”

Str. Tache Ionescu (Körös-ucca) 32. szám.
Épület-üvegezést, javításokat gyorsan és olcsón készít. Mindenféle táblauveget napi áron árusít. Kérjen ajánlatot.

Előfordulhat, hogy a 20 holdon aluli földművelés, bár földműveléssel foglalkozik, (gazdasági cseléd), de saját földjét nem maga műveli, hanem bérbeadta, vagy pl. hasznélvezeti jog miatt más műveli azt. Ebben az esetben nem veheti ugyan igénybe a törvény 3-ik §-án alapuló törvényes konverziót, de a 8-ik § alapján igénybe veheti a 20 holdon felüli birtokosok részére biztosított bármelyik orvoslási módot.

Vigyázni kell a magánegyezségeknél. A 20 holdon aluliakkal kötött és közjegyzői okiratra foglalandó egyezség nem képezi bírói bejelentés tárgyát. Előfordulhat, hogy valaki ilyen egyezséget köt hitelezőivel, akik nyugodtan megkötik az egyezséget, mert a telekkönyvből is arról győződtek meg, hogy ők a kizárólagos hitelezők. Ha most valamelyik be nem kebelezett és az adós által elhallgatott hitelező követelését a bíróságnál szabályszerűen bejelenti, követelése törvényes zálogjogot nyer és eléje kerül a jóhiszeműen kiegyezett és bekebelezett hitelezőknek.

A 20 holdon felüli adósok a konverziós eljárás alatt tartozásaik után, amennyiben azok konverzió alá esnek, 5 százalékos kamatot tartoznak fizetni. A kamatfizetés határideje az eredeti megállapodás szerint bírálendő el, tehát a lejáratok elkalmával tartoznak fizetni. Bélyegmentes csereváltót a törvény szerint csak a jogerős konverziós határozat után tartoznak ugyan adni, de tanácsos, hogy azokat már most, illetve a későbbi lejáratkor átadják az illető banknak, miután a Banca Nationala ezeket a váltókat folyó hó 12-től kezdve megóvatolja, ha a benyújtó intézettől csereváltót nem kap. A 20 holdon aluliak a jogerős határozatig sem kamatot fizetni, sem csereváltót adni nem kötelesek és ezeknek váltóit a Banca Nationala sem óvatolja meg.

A követelések bejelentése még nem jelenti azt, hogy a hitelező elismerte az adós jogát a konverzió igénybevételére. A tárgyaláson vitathatja, hogy az adósnak nincs joga a konverzióhoz. Annak sincs akadálya, hogy már bejelentésében kifejezésre juttassa, hogy a bejelentést óvatosságból teszi és adós jogát el nem ismeri s ezt mindjárt meg is indokolhatja.

Senki sem igényelhet konverziót pusztán a törvény 1. és 2-ik szakaszai alapján, miután ezekben csak az általános elvek vannak lefektetve. Csak az igényelhet konverziót, aki ezen szakaszokon kívül vagy a 3. vagy a 8. szakasz feltételeinek is megfelel.

A végrehajtási rendelet még nem jelent meg.
Dr Krüger Jenő.

PIACI ÁRAK:

Nagyvárad. Buza 365 (tőzsde), rozs 325 (tőzsde), árpa 260 (tőzsde), zab 290 (tőzsde), tengeri 225 (tőzsde), korpá 225 (tőzsde), marhahus 8-16, borjúhús 20-22, bárány 14, zsir 26, sertéshús 20, juhús 10, csirke (párja) 40-70, tej 4-6 lej. Ló (hámos) 1500-4000, ló (luxus) 4000-10.000, tehén 2000-4500, fejős tehén 3500-5000, borjú 350-900, juh 240-280, sertés (élősúly kg) 12-16.

Máramarossziget. Buza 400, rozs 300, árpa 380, zab 350-400, tengeri 300, korpá 300, 8-as liszt 380, lucerna (mag) 38, lóhere (mag) 52, borsó 22, lencse 14, fehér bab 4, tarka bab 4, burgonya (étk.) 140, burgonya (ipari) 120, széna 150-170, hodorka 150-170, lucerna 180-200, szalma 100, marhahus 14, borjúhús 18, sertéshús 22, bárány 16, csirke (párja) 60-90, tyúk (párja) 100-120, lud (hizott drb) 150-180, kacska (hizott drb) 60-80, lud (sovány drb) 100-120, kacska (sovány drb) 40-50, tojás (drb) 1-1.10 élő hal 60, jegelt hal 36, tej 4-5, tejfel 20, tehénturó 10 lej. Ló (hámos) 4000, ló (luxus) 6000-7000, tehén 3000-4000, fejős tehén 6000-7000, borjú 700-800, sertés (élősúly kg.) 14 lej.

Kézdivásárhely. Buza 300, rozs 260-280, sör-árpa 270, zab 280-300, tengeri 240-260, lucerna (mag) 40, lóhere (mag) 35, borsó 250, lencse 200-500, fehér bab 280, burgonya 60-70, széna 80-100, marhahus 18, borjúhús 20-22, sertéshús 22, tyúk (párja) 60, lud (sovány drb) 70, tej 5, vaj 80, tojás 0.50, ló (hámos) 3000-8000, ló (luxus) 12.000-16.000, fejős tehén 4000-7000, brjú 800-1000 lej.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Orbán János esp.-plébános Székelykeresztúr. Kérésére jogtanácsosunk legközelebb ismertetni fogja az egyházi javak illetékegyenértékére vonatkozó szabályokat. Addig is felelősséget tessék beadni. T. F. Nagykároly és T. A. Barót. A husz holdon aluli földművelők minden tartozása, tehát bármilyen üzleti tartozása is konverzió alá esik és Önökkel szemben felére csökken. Ezenfelül Önök kötelesek minden egyes adósuk elleni követelésüket az adós lakhelye szerinti járásbíróshoz f. é. július 19-ig bejelenteni. A bejelentés kellékeit a lapunk 91. számában közölt harmadik ismertetésünkben részleteztük. A 20 holdon felüli adósok maguk kötelesek június 19-ig kérvényt beadni, mely Önökkel is közölni fog. Az ezek ellen való védekezés módja minden adott esetben különböző lehet s ahhoz a törvény alapos ismerete szükséges. Ha sok ilyen künnlevőségük van, ügyvéd nélkül sok károsodás érheti Önöket.

A. I. pléb. Nagyon köszönjük a küldött anyagot. Mi mindenben és mindenkor rendelkezésére állunk. Méltóztassék a cikkeket küldeni. A kért számokat beindítottuk.

B. M. n. Szegvár. Levelére levélben is válaszolunk, most csak annyit, hogy elbeszélése nagyon kedves és jóni fog.

ÉDUA ÁLDOZATA

(97) (Magyar történelmi regény a tatárjárás után való időből)

— Megyek, fiam! — szölt a követ az apródnak.

Az apród visszafordult és elindult. Lépéseinek zaja hallatszott a kőfolyosón

— Tehát még-egyszer Istenevedet mondd nekem, testvér, — szölt a követ és fővegét fejére téve, köpenyét mellén összefogva, elindult ő is.

Mögötte hasonlóképen útrakészen Ladomér.

A lovak a palota kijárója előtt nyergelten állottak. Kantárszárukat egy-egy nemes apród fogta. Felültek mind. A nép tolongott a kapun kívül. Aztán megszólaltak a kürtök s megindult a menet. A máhás szekerek már előbb útrakeltek. A bíboros csak a könnyen mozgó kísérettel maradt.

Szépséges látványt nyújtottak a szilaj vérrű, táncoló, keleti fajú paripák, a diszbe öltözött, csupa arany-ezüst veretes mentéjű lovak és ijjászok.

Amint a bíboros kiért a sulyos tölgyfakapu elé, egetverő hurrázás és éljenzés fogadta. Kijutott a nép szeretetnyilatkozataiból az érseknek is, aki a bíboros balján lovagolt dőlcegen. A nép mindjárt összehasonlítást is tett:

— Ni! A mi érsek-urunk mennyivel szebben ül a lovat, mint a légátus úr ökegyelmel!

— Milyen felséges-szép ember a mi érsek-urunk!

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Nagyvárad

Vasárnap, hétfő, kedd, szerda 3, 5, 7, 9 órakor: „M?” Fritz Langnak hatalmas bűnügyi filmrendezése. Kürten Péternek, a düsseldorfi gyilkosnak története filmen. Előjáték.

A „VÁRADI KISKOMÉDIA” vasárnap délutáni vígjáték előadását olyan óriási érdeklődés előzi meg, amilyenre csak ritkán adódott példa az utóbbi évtized alatt. Elég volt a szomorúságból, bánatból, gondból! Három órán keresztül harsány kacagás fogja ezt vasárnap délután felváltani. Az egész város nevetni akar! Ezt könnyű abból megállapítani, hogy tömegesen viszik az előveteli jegyeket, melyek a Demetrovits-utca, Szilágyi Dezső uca 6 szám alatt még kaphatók. A napokban hazaérkezett Stoll Béla, az országos híri és népszerű komikus, aki a vasárnap délutáni bohózatokba is sok színt és derűt visz. A többi szereplőket már ismertettük, valamennyien kedvencei Nagyvárad közönségének. Helyvárak: I. hely 22. II. 17. III. 12. állóhely 7 lej. Az előadás a Kath. Kör nagytermében délután 5 órakor kezdődik.

Koloszvár

Vasárnap d. e. 11: Nótás kapitány. — Este 9: Hawai rózsája.

Hétfő este 9: Hawai rózsája.

Máramarossziget

Vasárnap: Strammer zsidó színtársulat. Hétfő, kedd: Strammer zsidó színtársulat.

MOZGÓSZÍNHÁZ

Heyman-szinkör műsora:

Vasárnap, hétfő, kedd: *Önagysága kimenőt kap...* (Madame hat Ausgang). Az idei tavaszi szezon egyik legnagyobb filmje, Liane Hayd és Hans Brausewetter együttes parádés fellépésével. Ének, zene, tánc! Egy ragyogó dalbetéttel énekel Albert Prejean. Páris dédelgetett kedvence. Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Matiné, vasárnap d. e. 11 órakor a *Zsarnok*. Nagy Ufa-vígjáték sportünnepélyekkel, zsmrnások és Micky Mausok.

Filmpalace műsora:

Vasárnap d. e. 11: „Nagy ismeretlen” és „Forradalmi nász”. Gösta Eckmann. Walter Rilla, Jack Trevor, Évi Éva, Fritz Kortner. 10 és 12 lejes hely-árak!

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9: „Nagy attrakció”. Hangos filmszenzáció! Főszerepben: Richard Tauber híres operaénekes és Stegfried Arno! Utolsó nap!

De azért nem tévesztették el szem elől, hogy a pápa követe még nagyobb ur és nagy áldozatot hozott a neki mégis idegen ország javára. Tapsoltak neki. Földre borultak előtte, hogy áldását fogadják. Fővegüket lengették a levegőben. Olasz egyetemekről hazalért ifjak ragyogó arccal evviváltak. A követ érezte, hogy a kúnok miatt való minden szenvedését kárpótolja a magyar nemzet színevirágának lelkendező szeretete. Boldogan osztogatta áldását jobbra-balra. Mosolygott, könynyezett. Kézzelet intgetett. S a nép talán az ország határáig kísérte volna, ha a város határában meg nem szólalnak az érseki csapat kürtjei.

Ladomér megállt. Példájára az egész menet elcsendesedett.

A kürtök elhallgattak.

Ladomér díszes latin nyelven köszöntötte még egyszer a bíborost. Hálával emlékezett meg arról az elsorolhatatlan sok jóról, amely működése nyomán az országot érte. Kérte, hogy addig is, míg az apostolfejedelmek sírházhoz elzarándokolhat, vigye a pápának, a nemzetek atyjának, a magyar nép mélyeséges gyermeki szeretetét, ígérte, hogy azt a lelki gyomláló munkát, amelyet a bíboros megkezdett, a magyar püspökök folytatni fogják és akár kemény lesz Krisztus földi helytartójának a keze: a magyar sziv mindig meg fogja érezni a pápa szívének szent melegét és intézkedéseinek gyógyító erejét.

A bíboroson meglátszott, hogy Ladomér szavai nem pengő cimbalm zenéje volt. At-

MŰVÉSZET

A nagybányai Szabad Festőiskola jubileuma

Nagybánya. (Saját tud.) 1896 május 5-én és 6-án vonult be Nagybányára Hollósy Simon lelkes művészcsoportja, hogy megvesse alapját a ma már világhírű művésztelepnek. 1902 májusában alakult meg a Szabad Festőiskola. És 1918 május 8-án halt meg Téesón Hollósy Simon, a legnagyobb magyar művész-pedagógus. Május eleje tehát ünnepet is, gyász is jelent egyszerre az idén Nagybányának.

Hollósyra csak kevesen emlékeznek már. Az a generáció, amelyet ő nevelt, a világhírű szárnyán szétszédelt Nagybányáról s a híres művésztelep alapítói közül egyedül Thorma János él Nagybányán. A festőiskola és a telep mai vezetői (Mikola András, Krizsán János) már a fiatalabb generációhoz tartoznak és 1902-ben kerültek az akkor alapított Szabad Festőiskolába s Réti István, Ferenczy Károly és Thorma János mesteri korrekurái alatt bontották ki tehetségüket. De Hollósy szelleme ma is él a nagybányai hegyek alatt s művészi erejének fénye átsugárzik a liget fáinak lombjai között.

Bármint mondjanak is, Nagybánya él. Ha nem is jelennek meg a lapokban azok a hírek, amelyek a régi békeidőkben a festőiskola megnyitását jelentették be, tudja mindenki, hogy ilyenkor tavasz elején indul meg Nagybányára a piktorok serege. Idén, a fennállásának harmincadik évét ünneplő festőiskolába bizonyosan még több növendék fog jelentkezni, mint máskor. És bizonyosan még több művészi alkotás készül az idén a Magyar Barbizonban, mint az elmúlt nehéz és küzdelmes esztendőkbén.

Ne töprengjen azon, hogy hová megy az ünnepeken!

CZÍPÓTH-nál

(Katholikus Kör)

kitűnő ételek, italok,
új kuglipálya
nagyszerű szórakozást nyújt.

Olcsó árak, elsőrendű kiszolgálás!

hajtolt lováról az érsekhez és az egész nép szemeláttára magához szorította őt. No ezt a magyar nem bírta könnyek nélkül! Mosolyogtak, sirtak: kiki a maga természete szerint.

Aztán az érsek riadót fuvatott. Ujra csend lett. A menet kettőszólt. A jánoslovagok és nemes apródok egyrésze megállott az érsekkel együtt, a többi pedig négyszöglet alkotott a bíboros és kísérei olasz papjai körül. A bíboros elindult.

— Benedictio Dei Omnipotentis... A mindenható Isten áldása szálljon reátok! — szölt meghatódottan és megáldotta a tömeget.

A tömeg leborult s térdén maradt még hosszú ideig. Ladomér meghajtotta fejét és állt-állt, mint akinek nincsen hova mennie.

A lovascsapat szaporább ügetésbe kezdett s olyan porfelhőt vert föl, hogy Ladomér szemmel nem tudta többé kivenni az egyes lovasokat.

Mig elmerült a távozók szemléletében, a nép áhitatos csendben nézte érsekét. Boldog volt, büszke volt, meghatódott volt. A lovak is, mintha együttérzetek volna lovasaikkal: szokatlanul nyugodtak voltak, a bíboros csapata után néztek és füleltek.

Ladomérnak lassu, mély fájdalom borult a szívére. Mintha a lelkéről szakadt volna le a bíboros. Eddig, míg közvetlen-közlelében volt, vagy az országban tudta a pápai követet: a bíboros nyugalma vert tanyát a lelkén. Most, hogy végleg bucsut mondott neki, mély szakadékat látott tálongani maguk között.

(Folytatjuk.)

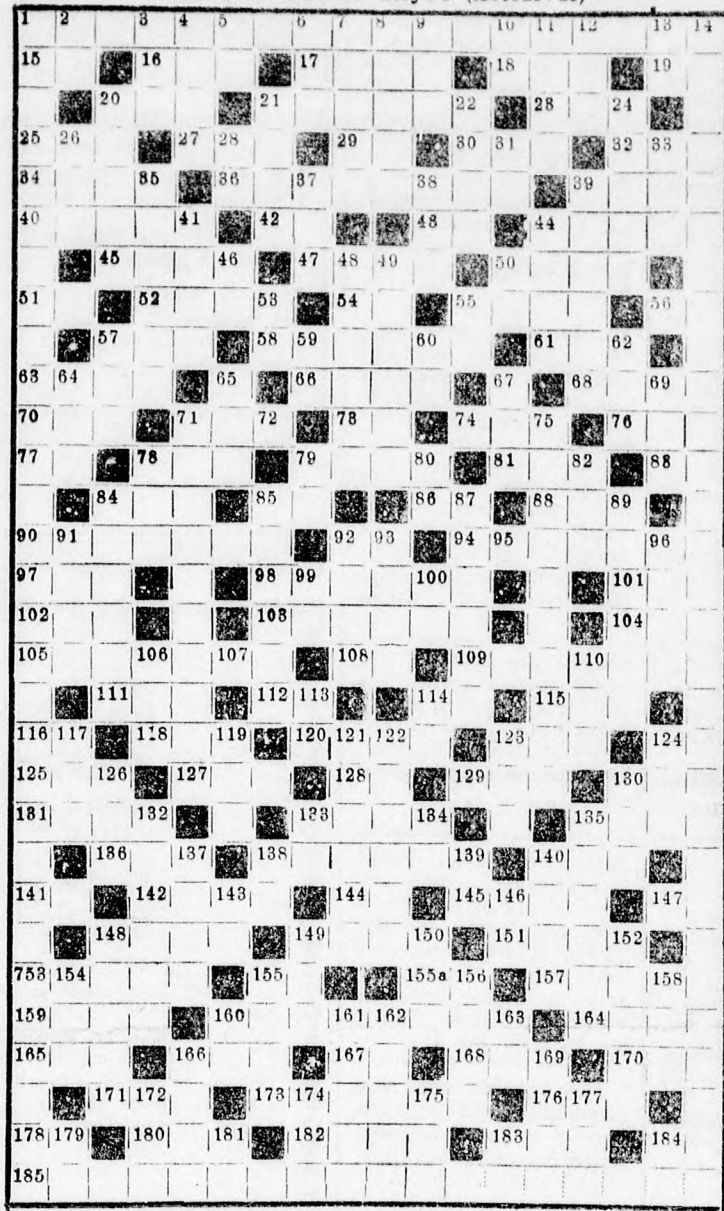
1. Petőfi
15. Itt kerít
16. Kevés r
17. Déli ter
18. Fizetik.
19. Idegen
20. Irány.
21. Hasonló
23. Hőnény.
25. Istennő
27. Medve
29. Határoz
30. Igy lat
32. Prem.
34. Könyv
36. Hangsz
39. Az Ött
40. Ebből a
42. Idegen
43. Személy
44. Afrikai
45. Szent t
47. Tárgy.
50. Bizonyit
51. Csapadé
52. Menyeg
54. Rag.
55. Nyugat
56. Körhöz
57. Nagyobl
58. Férfinev
61. Iparos.
63. Va - -
66. Pogány
68. - - -
70. Bátor s
71. Lehet le
73. „Zárt sz
74. Nem sz
76. Határoz
77. Határoz
78. Belül ür
79. Undort
81. A remér
85. - - stai

KERESZTREJTVÉNY

ROVATVEZETŐ:
CSÚROS EMILIA

17. SZÁMU KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: BLÉDY LAJOS (Kolozsvár)

Megfejtéshez beküldendő: Vissz. 1., 105., 160., 173., 185. függ. 1., 14., 48., 49., és 87.
Megfejtési határidő május 14.

VIZSZINTES SOROK:

1. Petőfi vers első sora.
15. Itt keringenek a bolygók.
16. Kevés napsugarat lát.
17. Déli tenger é. h.
18. Fizetik.
19. Idegen kötőszó.
20. Irány.
21. Hasonló.
23. Növény.
25. Istennő más nyelven (ék nélkül)
27. Medve idegen nyelven.
29. Határozó rag.
30. Így latinul.
32. Prém.
34. Könyv címlapján olvasod.
36. Hangszer mutató névmással.
39. Az Öttö egyike (j=i ford.)
40. Ebből alakult ki a világ (for.)
42. Idegen kettős magánhangzó. (ford.)
43. Személynévmás
44. Afrikai ország.
45. Szent teremtmények Brahma vallása szerint.
47. Tárgy.
50. Bizonyít.
51. Csapadék.
52. Menyegző.
54. Rag.
55. Nyugatázsiai város.
56. Körhöz tartozik
57. Nagyobb lesz, ha elveszel belőle. (fon)
58. Férfinév.
61. Iparos.
63. Va - - - francia dinasztia.
66. Pogány isten.
68. - - - - adt = megfontolt.
70. Bátor synonymájának mássalhangzója.
71. Lehet lelki is, testi is.
73. „Zárt szám” kezdőbetűi (lat.)
74. Nem szép.
76. Határozó.
77. Határozó rag.
78. Belül üres.
79. Undort kifejező felkiáltás.
81. A reményt megelőzi.
83. - - stai herceg.

84. Kártyakifejezés é. h.
85. Azonos magánhangzók
86. Egészséges.
88. Fog is van, tojás is ilyen.
90. Izgatás.
92. Azonos mássalhangzók.
94. Szántóvető dolgozik vele.
97. Eladják.
98. Zsinatjáról híres.
101. Régi hossz mérték.
102. Az ilyen esőbe sokat néznek.
105. Ilyen az öregember keze.
104. Kukorica k - - -
105. Híres olasz költő.
108. - - ad (város).
109. Kocsi.
111. Szám.
112. Időhatározó.
114. Névmás.
115. Rossz másnyelven.
116. Sütét.
118. Kihalt nép.
120. Irányjelző szó.
123. Szeretjük.
124. l. 114. v. sz.
125. Hanggal, fénnel is adják.
127. Folyókon van.
128. Azonos magánhangzók.
129. Ijesztő.
150. - - - n angol színész (ford.)
151. Okhatározó. (ford.)
153. Szibériai város.
155. Visszhang.
156. Jaj latinul.
158. Levél van.
140. Állat.
141. Nem másnyelven
142. Rang.
144. Személynévmás.
145. Ázsiai folyó.
147. Fém.
148. Porció.
149. Függlék angolul
151. Szájvíz márka
153. - - - - majd máskor
155. Köszöntés.

- 155 a. Higanyszög.
157. Szívják (névelővel.)
159. Iskola.
160. Stuart Mária férje keresztnévének kezdőbetűjével.
164. Eros.
165. Mutatózó tárgyesetben é. h.
166. Gyurni lehet.
167. Én olaszul.
168. Görög nép.
170. Határozó.
171. - - - intlek.
173. Afrikai szigetcsoport.
176. Keleti pénz.
178. Állat.
180. Menjetek (a pap mondja mise végén.)
182. Férfinév é. h.
183. Minden szervezetben van.
184. Feltételes kötőszó.
185. Régi népdal kezdete.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Ismert népdal első sora. (Petőfi vers.)
2. Parancsol.
3. Jár, de nem a lábán.
4. Kisközség.
5. Folyó.
6. l. 176. v. sz.
7. Exotikus növény.
8. A nap adja.
9. O - - - amerikai folyó.
10. L. V.
11. Amerikai állat.
12. Szeretek.
13. Idegen kettős magánhangzó.
14. Petőfi vers első sora.
20. Nem ijedős.
21. Jó bor.
22. Francia költő.
24. Régi „végrehajtó”.
26. Kor másképp.
28. Rag.
31. Szúr.
33. l. 3. függ.
35. Klasszikus csacsi.
37. Szám.
38. Görög betű.
39. Háremőr.
41. Az ilyen uccából nincs kiút.
44. - - - l ragadozó állat.
46. Kötőszó.
48. Verdi-opera.
49. Magyar költő.
50. - - citus.
53. Kettős mássalhangzó.
55. Rangrövidítés.
57. = az 57. v. sz. népiesen.
59. Német prepozíció.
60. Dán számérték (= 80).
62. Indián törzs.
64. l. 3. függ.
65. l. 71. v. sz.
67. Állat.
69. Sok évet számlál. (ford.)
71. Európai állam.
73. Szám, mely Aradhoz szorosan kapcsolódik.
78. Hanem románul. (fon.)
79. Folyó.
80. l. 13. függ.
82. Ilyen futás is van.
84. Rézérc.
85. Támadás.
87. Híres költőnk.
89. Alhaj.
91. - - - - te caeli desuper (ford.)
92. Amerikai főváros.
95. Üres másnyelven.
96. Izmos. (ford.)
99. l. 28. függ.
100. A. N. G.
106. Gyümölcs ford.
110. „Mázol”
115. Azonos magánhangzók.
114. l. 112. v. sz.
117. Hívó szó.
119. Baj.
121. Erdőben, vagy a pusztában él.
122. Tormával csinálják.
125. Szám.
124. Szorgos rovar.
126. Tibeti város.
130. Indulatszó.
132. Sok elmélet hal így meg.
133. Az orr egy része.
134. Kicsinyítő képző.
135. Kontinens.
137. Hegység.
138. Betű fonetikusán.
139. Ta.
140. Zsidó törzs.
145. Amorita király.
146. Több angolul.
148. - - - - csillagkép.
149. Óhajlás.
150. Idegen névelő.
152. Tengerparti kis öböl.
154. Fém.
155. Családtag becézve.
156. Nem bánja, ha eltörik a farka.
158. Lengyel költő. (1807-1872.)
160. A negyedik vonalon van.
161. Amphion neje.
162. - - - - ey ismert Heine-dal.
163. l. 51. v. sz.

- 166. - - - s állat a ló is.
- 169. Testrés.
- 172. Ital.
- 174. Zavarja a nyugodt embert.
- 175. Vág. (közepét kettőzve.)
- 177. Klasszikus személynévmas.
- 179. Helyhatározó.
- 181. Igekötő.
- 185. Kettős mássalhangzó.
- 184. Mássalhangzó fonetikusan.

16. sz. keresztrejtiónyünk helyes megfejtése:

Vizszintes sorok: 1 függ. 12 vizsz. 66 ford. Gyulafehérvárt a róm. kath. Majláth Liceum stá-tusi intézmény. 12 rrsr i i ó r 14 elem 15 óta 16 isk. 17 fá 18 ta 19 mdr 21 tat 22 ajeá 24 m 25 ilum 26 Jaross 27 mgk 28 Zomora 29 lgar 30 áhaj 31 álka 32 ad 34 év 36 jrl 37 tiéd. 38 ima 40 kná 41 ácea h h ö g r t g 42 pa 44 szemr ó a ah k 48 ad 40 Karrl 50 jl á pi 52 mbe 53 g o i r 55 já i 57 euv h 58 ah c o 60 akar 61 irni e l 64 65 Boer u.

Megfejtettek: D. Németh Ibolyka (Kolozsvár), Gyulav Odón (Szatmár), Zih Gizella (Érmihályfalva), Franzen Károly (Szatmár), Eigel Mihály (Csíkszereda), Papp Mózes (Kolozsvár), Imets Ákos (Csíkszereda) Schlett Piri, Träger Nusi (Zilah), Sturek Emil, Lichnovszky Gizella, Szabó Ilona, Fodor Jolán (Kolozsvár), Németh Ferenc (Brassó), Lázár Béla (Petrosény), Gál Iluska (Székelyudvarhely), Nádudvary Jenő (Szilágysomlyó), Fábian Attila (Nagyvárad), Pulchárd János (Csíkszereda), Bánffy Gizi (Marosvásárhely), Vulkán Lászlóné (Szatmár), Kovács Ferenc (Gyergyócsomafalva), Székér Teri (Zilah), Ferencz Sándor, Sándor Julia (Gyergyócsomafalva), Oláh Miklósné (Rosia Montana), Lukácsy István (Jobbágytelke), Szántó Margit (Ótelek), Tankó Bálintné (Gyimesközéplak).

A sorsoláson Eigel Mihály (Csíkszereda) nyerte meg Pálffy Erzsébet grófnő: Assisi Szent Klára élete című könyvét.

Nádudvary Jenő (Szilágysomlyó). A küldött rejtvény nagyon jól sikerült. Sorra kerül. Köszönöm. Gál Iluska (Székelyudvarhely). Igéretét igen szépen váltotta be, köszönöm. Jövő héten sorra kerül. Papp Mózes (Kolozsvár). Kedves sorait köszönöm, együttérzése igen jól esik. Gratulációját ez-uton tolmácsoljuk: „Ocsetky Ágnes kisasszonynak gratulálok a harmadik sikerült rejtvényéhez”.

Regia Autonomă P. T. T.
Direcțiunea Regională P. T. T. Oradea.

No. 9965—1932.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 24 Mai 1932 orele 11 se va ține licitație publică la Dir. Regională p. t. t. Oradea, cabinetul D-lui Sub Director și la oficiul de reședință p. t. t. Satu Mare pentru aprovizionarea a 25 vagoane (250 tone) carbuni bulgăr calitatea primă pentru palatul poștal Oradea și 8 vagon (80 tone) pentru oficiul P. T. T. Satu Mare 1.

Aprovizionarea se va face numai cu carbuni indigeni dela minele de carbuni Lonca, Petroșani sau Lupeni.

Ofertele vor fi făcute în preșurile unitate pe tone inclusiv transportul la oficiul respectiv.

Ofertanții vor preda ofertele închise și sigilate personal sau prin împuterniciții lor în sedința publică a comisiei de licitație în ziua și la ora fixată, totatunei vor depune comisiei garanția de 50% asupra valorii furniturii, în numerar sau în efecte garantate de Stat socolite la valoarea lor nominală. Valabilitatea ofertelor trebuie să fie cel puțin pe două luni. Termenul de predre va fi până la 1 Septembrie 1932 rezervându-ne dreptul de a mări sau micșora cantitatea furniturii după necesități.

Relații detaliate se pot lua dela Dir. Regională P. T. T. Oradea Serv. Economat (cabinetul No. 35) unde se află și caietul de sarcini. Această licitația se va ține în conformitate cu art. 88 și 110 din legea Cont. Publ. și regulamentul O. C. L. și norme publicate în Monitorul Oficial No. 127—931.

Oradea, la 5 Mai 1932.

Director Regional:
V. Boeriu.

MAKULATURA PAPIR

állandóan kapható a Szent László-nyomdában, Oradea
Strada Reg. Carol. 5 szám

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankim 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Allástkeresőknek 33 százalék kedvezmény

Lakás

Kétszobás, fűrdőszobás lakások azonnalra kiadók. Körös-ucca 15. sz. Oláry.

Kiadó egyszoba, konyhás lakás butorozva vagy anélkül. Ugyanott két szuterin szoba kiadó Hodosi Miklós-u. 20. Kovácsné.

Kiadó két egyszobás és egy kétszobás lakás. Magyar-u. 16.

Kétszobás lakás, virágos udvarban, mosókonyhával olcsón kiadó. Széles-u. 11.

Kiadó egy 3 szobás lakás melékelyhelyiségekkel. Rimanóczy-u. 2.

Magas bérrrel keresek egyszobás, modern lakást. Cím a kiadóban.

Keresek két, esetleg három szobás modern lakást, de nem nagyon távol a központtól. Közvetítőt is díjazok. Címeket a kiadóba kérek.

Alkalmazás

Vidéki intelligens, 20 éves komoly urilány elemne gyermekek mellé nevelőnőnek, aki a háztartásban is segédkezne, kézimunkálna és varrna is. Idősebb hölgy gondozását is vállalná. Esetleg elemne fogorvosi rendelőbe asszisztensnek és egyúttal a technikai munkát is végeznél mivel némi gyakorlata van. Leveleket „Munkára fel” jellege alatt a kiadó továbbít.

Intelligens 25 éves árvalány háztartás minden ágában jártas, házvezetőnőnek menne vidékre szerény fizetésért. Leveleket „Szorgalmas” jellegére.

Tanuló lányok varrni felvétenek. Böcsöde-u. 8.

Megbízható nő házvezető állást keres. Varrni is tud, vidékre elmegy. Bányai Istvánné Arad, Kapa-u. 45.

Tanuló leányt felveszek. Simay Böske varrónő Telek-u. 41

Gyakorlott előtíz-tő-gyűjtő akvizitort magas fix es jutalék mellet alkalmazunk. Ajánlatokat „Egyszertencia” jellege alatt a kiadóhivatalba kérünk.

LOBODKA PÁL

30 év óta fennálló férfi és papi szabó

KÉSZIT: Reverendát, címádát. Birétumok állandóan készletben vannak. Vidéki megrendelések felelősség mellett. Mérték-vételre az utasítást megadja vagy régi ruha beküldése is elegendő.

3000 leitől kezdőárak sima reverendák minden hozzávalóval. Nagy gallérral 3500 lei. Ha megrendelő adja a szövetet és a belésárukat, gombokat zsinórt én adom, nagy galléros 1300 lei, sima reverenda 1000 lei birétum tekete 250 lei, lila 450 lei.

Teljesen megbízható jobb iparos asszony, ki a háztartás minden ágában jártas ajánlkozik vidékre is vagy plébániára. Cím: Vitéz Józsefné Oradea, Kaszárnya-ucca 8.

Keresünk magas jutalékkal esti és nappali árusításra komoly újságárusokat. Jelentkezni a kiadóban. 15

Intelligens urinő szerény igényekkel anya helyettesnek vagy nevelőnőnek menne. Házimunkát is vállal. „Gyermekszerető” jellegére.

Intelligens özvegy nő állást keres vegetáriánus háznál. Háztartás minden munkájai vállalja, kerti munkát végez. Özv. Dani Mártonné Uioara, strada Berthelot 23.

Intelligens fiatal nő háztartás minden ágában jártas házvezetőnőnek menne vidékre. Leveleket „Rendszertető” jellegére a kiadóba.

Különféle

Egy nemes lelkű család felnevelésre Lugojon felvesz 10—12 éves teljesen árva gyermekeket egy fiút és egy leányt. Jelentkezni lehet teljes adatok beadásával a lugosi szociális missziótársulatnál Lugoj, str. Bisericii No. 4.

HA nyomtatványra van szüksége, forduljon bizalommal a Szent László-nyomdához, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Sokezer ember olvassa az ERDÉLYI LAPOK-at így tehát apróhirdetése a leg-eredményesebbek.

Uj könyvkereskedés Désen. Megnyit a strada Traian (Vasut-ucca) 13. sz. alatt a Danzinger könyvkereskedés, mely kárdag raktárt tart klasszikus és modern irodalom legkötünőbb termékeiből, valamint árusítja az összes jelentős bel- és külföldi napilapokat és folyóiratokat.

Abrud—Abrud-bányán (Albamegye) Pasztori Árpád takacs-mesterrel kitűnő házi-szöttek, asztalterítők, függönyök és mindenféle asztalneműk a leg-méltányosabb árban készülnek. Vidéki megrendeléseket azonnal szállítok. Tanuló felvétetik.

HYDROTECHNICA Oberding Antal

Vízvezeték, csatornázás és központi fűtés berendezési vállalat. — Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii Főtér 21. Telefon: 6-25. — Sürögnyocim: Hydrotechnica-Cluj.

Magyar Légiforgalmi Rt.

Nyári menetrend

Érvényes 1932 augusztus 31-ig.

7.00 *14.20 ind. BUDAPEST érk. *13.20 18.40
8.35 15.45 érk. WIEN ind. 12.00 17.15

A *-al jelölt járat május 2-től közlekedik. Naponként, vasárnap kivételével.

Az autók indulnak: Budapest, IV., Váci-ucca 1. sz. alól 40 perccel, Wienben a Hotel Bristolól 35 perccel a repülőgép indulása előtt.

Felvilágosítás és jezyváltás Budapest: a Magyar Légiforgalmi Rt. IV., Váci-ucca 1. Telefon: 80 8-88. Központi Menetjegyjroda és az összes fiókok. Wienben: Luftreisebureau, Kärntnering 5. Telefon: R. 28-1-96. — Levelét és csomagját küldje légipostán. Díjszabásért forduljon szállítási osztályunkhoz: Aut. 80-8-89.

A jászó premontrei kanonokrend

gödöllői realgimnáziumával kapcsolatos

Szent Norbert-nevelőintézete

uj növendékek előjegyzését az 1932/33. iskolaévre megkezdette. Az intézet a királyi fűcános közepén a legmodernebb beosztással épült. Növendékeit gondos egyéni nevelésben részesíti. Felvilágosítást ad és kívánásra prospektust küld

a Rektor.

Lelekészek, hittanárok, hitoktatók figyelmébe!

Legszébb és legértékesebb ajándék első szent áldozáshoz járuló gyermekek számára a

Jézus Neked Élek

című imakönyv. Igen szép kiállítás, egész vászonkötés, arany nyomással. 180 oldal. Lei 40.

Legalább tíz példány rendelésénél 20% engedmény. Megrendelhető ezen a címen: Szent László nyomda R. T. Oradea—Nagyvárad, Strada Regele Carol 5. (v. Szilágyi Dezső-u.)

Ha eddig nem vette meg, úgy szerezze be azonnal magának a

Gyakorlati Könyvelési Utmutató könyvet

Nincs többé könyvelési nehézség. Mindenre kész minta. A leguabb törvények összes előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen.

Ara csak
30
lei

Kapható az ERDÉLYI LAPOK kiadóhivatalában

Vidékiek pénzben vagy belyegben 35 leit küldjenek be és postafordulattal ksják a könyvet.